

Tribuna școlii

SALA
DE
LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință, Cultură,
Poligrafie, Presă și Edituri

ANUL XVII (XXXVIII) Nr. 312 (1 398)

Simbătă, 18 iunie 1988

8 pagini — 2,50 lei

ÎN SPIRITUL SARCINILOR ȘI EXIGENȚELOR FORMULATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

EDUCATORI COMUNIȘTI

Educatore din învățământul preșcolar, învățători ai claselor I—IV, profesori din învățământul preuniversitar și universitar, ne-am obișnuit să-i înobilăm pe toți cu același generic titlu de educatori, de educatori comuniști. În curând, la 30 iunie, vom sărbători această zi a educatorilor, zi pe care, prin tradiție, o numim „Ziua Învățătorului”, adică ziua tuturor celor care și-au ales această minunată profesie și cărora li s-a încredințat răspunderea de a transmite tinerelor generații marile valori ale culturii și civilizației universale. Este și urmează a fi, acesta, și un frumos prilej de a adresa tuturor cadrelor didactice, educatorilor comuniști din școlile patriei, un cald omagiu pentru munca lor plină de dăruire și abnegație în formarea viitoarelor generații de constructori ai socialismului în România.

La rindul lor, educatorii, împreună cu generațiile tinere, își îndreaptă gândurile către Partidul Comunist Român, către secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor al noii României și al învățământului românesc modern, de numele cărui se leagă cea mai înfloritoare perioadă din istoria neamului, numită, cu alese sentimente de mândrie patriotică, Epoca Nicolae Ceaușescu.

Din recenta Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, privind unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale, rezultă, încă o dată, atât marile realizări cât și marile răspunderi care revin învățământului în creșterea nivelului de cunoștințe al clasei muncitoare. „Noii muncitori — subliniază secretarul general al partidului — sunt absolvenții ai învățământului de 10 ani, iar un număr tot mai mare sînt absolvenți ai liceului, deci ai învățământului de 12 ani. În același timp, în multe specialități lucrează specialiști cu studii superioare. Odată cu generalizarea învățământului de 12 ani, noii muncitori vor fi absolvenții ai liceului de 12 ani. În același timp, trebuie să avem în vedere că un număr tot mai mare de specialiști în producție și în alte domenii vor trebui să fie ocupate de muncitori cu studii superioare. De aceea, va trebui să avem în vedere mărirea, în mod corespunzător, a numărului de studenți și de absolvenți”.

Totodată educatorii, alături de întregul tineret studios își exprimă recunoștința profundă față de tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de largă recunoaștere internațională, de a cărei îndrumare nemijlocită, de înaltă competență, beneficiază întregul învățământ românesc. Prezența activă a tovarăsei Elena Ceaușescu în fruntea Consiliului Național al Științei și Învățământului, într-o perioadă în care cercetarea științifică, învățământul și cultura sînt chemate să-și amplifice contribuția la progresul multilateral al țării, la formarea omului nou, atestă cu tărie, spre mândria partidului și poporului, recunoașterea unanimă a meritelor sale excepționale în conducerea acestor domenii, în strălucitele realizări obținute.

Avînd în permanență în vedere importanța deosebită acordată activității de educație și învățămînt în documentele Congresului al XIII-lea al partidului și ale Conferinței Naționale a partidului, ale Congresului Științei și Învățămîntului, în tezele și ideile care vor sta la baza apropiației Plenare a C.C. al P.C.R., educatorii comuniști, oamenii școlii au acționat și acționează cu cea mai mare răspundere pentru a se achita cu cinste de nobila misiune pe care o au, în realizarea unei noi calități a pregătirii teoretice și practice a tineretului studios, la nivelul noii etape, superioare, de dezvoltare a patriei.

Pentru întreaga muncă, dedicată împlinirii politicii școlare a partidului și statului nostru, pentru contribuția pe care o aduceți la edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate și la înaintarea României spre comunism, redacția revistei noastre vă adresează dumneavoastră, cadrelor didactice din întreaga țară, cu prilejul apropiației „Zile a Învățătorului”, multă sănătate și fericire, succese tot mai mari în îndeplinirea nobilelor dumneavoastră răspunderi.

TRIBUNA ȘCOLII

Implicarea informaticii în procesul de învățămînt

Am în față Programa de matematică pentru învățămîntul liceal de zi și seral, publicată de Ministerul Educației și Învățămîntului în 1987, în care este inclusă și inițierea unui învățămînt de informatică la toate clasele liceale. Progresul față de programa anterioară, care preconiza, în materie de informatică, doar unele elemente privind tehnica de calcul, la clasa a X-a, este evident.

Informatica nu mai este azi o simplă îndemînare, o activitate mai degrabă empirică, așa cum era ea în anii ei de început, ci a devenit o știință în toată puterea cuvîntului, cu o solidă bază teoretică (în cadrul căreia logica matematică ocupă un loc de frunte) și cu vaste aplicații și implicații în toate disciplinele. Astăzi a devenit clar faptul că revoluția informatică determină o transformare radicală a profesiorilor și are un impact decisiv asupra modului de a înțelege și rezolva problemele globale ale omenirii.

Pentru a avea o imagine mai clară despre considerabila evoluție a informaticii, vom aminti faptul că, în urmă cu 30 de ani, Gr. C. Moisil repeta mereu că nu matematicienii au nevoie de calculatoare, ci calculatoarele au nevoie de matematicieni. Aceasta era, într-adevăr, situația atunci. Astăzi însă matematicienii au nevoie de calculatoare tot atât de mult,

cît calculatoarele au nevoie de ei. Atît de profund este impactul informaticii asupra matematicii, încît există uneori tentația de a nu mai vedea decît acest aspect al informaticii. Însă raza de acțiune a informaticii include ansamblul activităților sociale.

În Programa de matematică pentru învățămîntul liceal de zi și seral (la pagina a 8-a), se vorbește despre „aplicarea metodelor și tehnicilor proprii informaticii la predarea celorlalte discipline fundamentale de cultură generală”, iar la pagina a 9-a a programei se preconizează ca „în clasele a XI-a și a XII-a să se realizeze un număr de aplicații în matematică, fizică, chimie etc. cu ajutorul microcalculatorului personal”. Cîteva rînduri mai jos, se arată că „la clasele a XI-a și a XII-a se vor rezolva o serie de probleme din matematică prin programarea lor în limbajul BASIC”.

Desigur, învățarea unui limbaj de programare este utilă, dar nu atît prin datele concrete, cît prin ideea pe care o poate da despre activitatea de progra-

Prof. univ. dr. doc. SOLOMON MARCUS
Universitatea București

(Continuare în pag. a 8-a)

Înfăptuind orientările și indicațiile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, toți oamenii școlii din țara noastră se străduiesc să asigure întregului tineret studios o cit mai înaltă pregătire, la nivelul exigențelor actuale ale științei și tehnicii.

Educația tineretului școlar în spirit revoluționar

Complexitatea și importanța sarcinilor actualei etape a procesului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, imperativul aplicării plene, în toate domeniile de activitate, a noilor cuceriri ale revoluției științifico-tehnice contemporane, reclamă un înalt nivel de pregătire politică, științifică și profesională, manifestarea competenței, ca unic criteriu de afirmare și împlinire personală și socială, a fiecărui individ.

Pentru îndeplinirea acestor obiective majore, o atenție deosebită se impune a fi acordată educației comuniste, revoluționare și formării multilaterale pentru muncă și viață a tinerii generații, în cadrul amplului proces instructiv-educativ desfășurat la scara întregii societăți, astfel, încît aceasta să-și asume cu responsabilitate îndeplinirea marilor și diverselor misiuni încredințate.

Ca în toate domeniile de activitate, condiția hotărîtoare a realizării unei noi calități în acțiunea de pregătire și formare a tineretului școlar o constituie manifestarea riguroasă a spiritului revoluționar, a atitudinii novatoare, angajante, în măsură să potențeze și să materializeze, la cote superioare, factorii progresului.

Relevînd dimensiunile definitorii ale acestei cerințe imperioase, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, sublinia în Expunerea cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale, din 29 aprilie a.c.: „Să dezvoltăm puternic spiritul revoluționar în muncă, în gândire, în toate domeniile, să acționăm cu hotărîre împotriva a tot ce este vechi și perimat, a ceea ce nu mai corespunde actualei etape și să promovăm cu îndrăzneală noul, ceea ce se afirmă ca o necesitate a dezvoltării societății, atît în ce privește forțele de producție, cît și în știință, în învățămînt, în cultură, în întreaga dezvoltare economico-socială”.

În termenii sugestivi ai unei teze de o asemenea semnificație teoretică și practică, spiritul revoluționar se afirmă ca o veritabilă și puternică forță de perfecționare și dinamizare a întregii activități, de ridicare pe noi trepte calitative și de eficiență a acțiunii umane, în realizarea obiectivelor generale și particulare propuse.

Din perspectiva tineretului școlar, a tinerilor aflați în plin proces de modelare a personalității, sub acțiunea directă a factorilor de socializare, noile dimensiuni ale spiritului revoluționar se cristalizează și își manifestă direcțiile într-o atitudine novatoare, activă, deschisă la tot ceea ce

este înaintat. În contextul exigențelor spornice vizînd perfecționarea în permanență a procesului de învățămînt, a educației școlare și extrașcolare în general, a întregului sistem instructiv-educativ, spiritul revoluționar se manifestă ca un ferment capabil să genereze și să amplifice la tineri disponibilități nebanuite, în vederea realizării depline a obiectivelor de construire a societății noastre socialiste.

Abordarea, în spirit revoluționar, a cerințelor actuale ale educației prin muncă și pentru muncă, ale formării multilaterale a generațiilor tinere, relevă cu pregnanță necesitatea însușirii de către fiecare tînăr a științelor fundamentale, a disciplinelor de specialitate și de profil, a tot ceea ce a creat mai bun gîndirea umană în știință și cultură, în studierea naturii, a omului și societății, a celor mai noi cunoștințe științifice, tehnice și artistice, dezvoltarea armonioasă, fizică și spirituală, cultivarea și prețuirea valorilor culturale și civilizației naționale și universale.

Ca rezultat al intensei activități de orientare școlară și profesională, animați de profunde convingeri și atitudini revoluționare, novatoare, tinerii aflați pe băncile școlii trebuie să devină pe deplin conștienți și să se îndrepte, în consecință, spre acele profesii, spre acel profil sau spre acea specializare în care poate da maximum de randament socio-profesional, satisfăcîndu-și astfel și propriile aspirații de devenire și împlinire a personalității creatoare.

Grija statornică pentru educarea și formarea într-un spirit nou, revoluționar, în cultul muncii pentru perfecționarea și autoperfecționarea continuă a tineretului studios, a tuturor tinerilor patriei, se constituie astăzi într-o înaltă responsabilitate comunistă.

Dobîndesc, în acest sens, valoare de vi-brant simbol înflăcăratele îndemnuri cuprinse în Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu, adresat pionierilor și șoimilor patriei, tuturor copiilor țării, întregului tineret cu prilejul zilei de 1 Iunie: „Folosii aceste minunate condiții pentru a învăța, a învăța și iar a învăța, pentru a fi cît mai folositori țării, avînd permanent în față înaltul exemplu al clasei noastre muncitoare, al țărânimii și intelectualității, care, într-o strînsă unitate, sub conducerea partidului, înfăptuiesc neabătut hotărîrile Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului privind dezvoltarea economico-socială a țării, ridicarea ei pe culmi tot mai înalte de civilizație și progres”.

MIRCEA DUȚU
adjunct de șef de secție la C.C. al U.T.C.

UTILE ȘI EFICIENTE ACȚIUNI CONSACRATE ORIENTĂRII ȘCOLARE ȘI PROFESIONALE, PREGĂTIRII FORȚEI DE MUNCĂ, în județele Olt și Hunedoara

Pregătirea forței de muncă revine, așa cum se cunoaște, în primul rând școlii, cadrul cel mai potrivit pentru instruirea și educarea tinerilor generații, pentru formarea lor corespunzător cerințelor economiei naționale și vieții sociale.

În procesul complex al pregătirii forței de muncă, un loc important îl ocupă pe toate treptele sistemului de învățământ, activitatea de orientare școlară și profesională a tineretului. În ultimii ani, această activitate a devenit tot mai corespunzătoare, mai bine organizată și desfășurată, mai bogată în mijloace și acțiuni specifice. Între astfel de acțiuni, considerăm deosebit de utile și eficiente schimburile de experiență ale cadrelor didactice din toate zonele țării, organizate în diferite județe care au înregistrat rezultate dintre cele mai bune. Pe această linie, nu de mult, tocmai într-o perioadă decisivă pentru opțiunile școlare și profesionale ale elevilor claselor terminale, acest ultim trimestru al anului școlar, în județele Olt și Hunedoara, au avut loc două asemenea fructuoase acțiuni consacrate orientării școlare și profesionale, pregătirii forței de muncă.

Astfel, Inspectoratul Școlar al Județului Olt — județ onorat cu înaltul titlu de Erou al Noii Revoluții Agrare — a or-

ganizat și a fost gazdă — în prima parte a lunii mai, — a unui valoros simpozion cu tema: „Coordonatele orientării școlare și profesionale în perspectiva noului revoluționar tehnico-științific. Calitate și competență în pregătirea și utilizarea forței de muncă” — simpozion care s-a bucurat de participarea a numeroase cadre didactice din învățământul preuniversitar și universitar, precum și a inspectorilor generali și a altor inspectori școlari din toate zonele țării, cercetători științifici și alți factori interesați în procesul de orientare școlară și profesională.

Tot în luna mai, în ultima decadă, Ministerul Educației și Învățământului, în colaborare cu Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință, Cultură, Presă, Poligrafie și Edituri și cu Inspectoratul Școlar al județului Hunedoara, au organizat un rodnic schimb de experiență consacrat, de asemenea, problemelor actuale ale activității de orientare școlară și profesională, ale pregătirii forței de muncă — schimb de experiență la care au luat parte inspectori școlari generali sau adjuncți din toate județele țării, președinți ai comisiilor pentru activitatea sindicatelor din învățământ, directori ai unor unități școlare.

Interesante comunicări ale inspectorilor școlari generali

În comunicarea sa, în plenul simpozionului din județul Olt, tovarăsa prof. dr. Elena Bărbulescu, inspector școlar general al județului, a abordat tema „Orientarea școlară și profesională. Coordonații și responsabilități”, în care a relevat eforturile de intensificare a activității de orientare școlară și profesională desfășurate de cadrele didactice din Olt, urmărind în special obiective și responsabilități majore cum sunt: cunoașterea și înțelegerea de către cadrele didactice și specialiștii care îndrumă pregătirea în meserie a elevilor, precum și de către elevii și părinții acestora, a politici generale de pregătire a forței de muncă prin licee și școli profesionale, pentru toate domeniile de activitate ale economiei naționale; popularizarea rețelei învățământului liceal și profesional, a desfășurării pregătirii forței de muncă, cu prioritate pentru domeniile petrol, metalurgie, agricultură, construcții, pentru meseriile de bază ale economiei naționale și ale județului Olt; corelarea acțiunilor educativ-formative ale tuturor factorilor implicați în orientarea școlară și profesională și integrarea acestor acțiuni în sistemul muncii școlare, după principiul continuității, al muncii permanente și susținute pentru realizarea optimă a planului de școlarizare la toate profilurile și meseriile; colaborarea școlă-întreprindere, pentru pregătirea la nivel calitativ superior a forței de muncă tinere și integrarea eficientă a absolvenților în producție.

În județul Olt, orientarea școlară și profesională beneficiază de aportul tuturor factorilor implicați, de o largă colaborare între școlă, familie, organizațiile revoluționare de copii și tineret, pe de o parte, ca și între școlă și unitățile productive, pe de altă parte, care stimulează această activitate și oferă condiții favorabile receptării actului educativ.

Pornim în activitatea cu elevii — arăta tovarăsa Elena Bărbulescu — de la cunoașterea unor ateliere și secții din întreprinderi, a unor ferme și loturi din unitățile agricole. Observând cum muncesc oameni de diferite profesii, ascultându-i vorbind despre satisfacția muncii, cunoscându-i direct la locurile de muncă, elevii își pot da seama mai bine de specificul, de complexitatea și frumusețea unor profesii, de calitățile pe care trebuie să le aibă pentru a le putea îmbrășa și apoi practica.

Cunoașterea personalității elevilor este pentru fiecare cadru didactic — educator, învățător, profesor, diriginte — o coordonată majoră a activității de orientare școlară și profesională. Fișa psiho-pedagogică constituie pentru marja majoritate a cadrelor didactice din județul Olt un document școlar operațional pentru o orientare școlară și profesională realizată în mod științific, care să respecte posibilitățile intelectuale și fizice ale elevilor, în deplină concordanță cu cerințele sociale. „Este o înaltă mîndrie — mai adăuga tovarăsa Elena Bărbulescu — pentru cei ce lucrează în învățământul județului Olt, faptul că, în ultimele două decenii, s-au pregătit în unitățile noastre de învățământ și lucrează direct în producție peste 40 de mii de absolvenți, cadre bine pregătite care își realizează cu înaltă răspundere sarcinile în producție. Planul de școlarizare pentru anul de învățământ 1987—1988 a fost realizat integral, în toate școlile, în toate profilurile și meseriile”. (De menționat că oaspeții au avut posibilitatea să ia cunoștință, cu prilejul acestui simpozion, și de o foarte judicioasă „Ghid de orientare școlară și profesională”, editat de Inspectoratul Șco-

lar al Județului Olt și elaborat de un colectiv de specialiști, sub coordonarea tovarăsei prof. dr. Elena Bărbulescu).

Demne de remarcat, cu ocazia acțiunii din județul Olt, s-au dovedit a fi și referatele și comunicările prezentate de cercetători științifici de la Centrul de Științe Sociale din Iași, care, prezentînd rezultate ale investigațiilor lor în domeniul orientării școlare și profesionale, au abordat un larg evantai problematic, formulînd aserțiuni privitoare la impactul orientării școlare și profesionale cu noile cerințe ale vieții social-economice contemporane, precum și a celor de perspectivă, la cele mai potrivite strategii care pot fi aplicate, în favoarea judicioasei orientări, la atitudinea de creativitate și interdisciplinaritate în proiectarea și susținerea activităților de influențare a opțiunii profesionale, la rolul lecțiilor aplicativ-practice în formarea unor deprinderi profesionale etc.

Au mai prezentat aspecte din experiența propriilor județe în domeniul influențării opțiunilor profesionale și pregătirii forței de muncă, reprezentanții ai inspectoratelor școlare din județele Argeș, Timiș, Dolj, Prahova, Olt și municipiul București. Dintre lucrările prezentate de profesorii din județul Olt, de exemplu, remarcăm, între multe altele, referatele „Calitate și eficiență în pregătirea și utilizarea forței de muncă pentru agricultură (autor prof. Ștefan Motcă, directorul Liceului Agroindustrial din Scornicești) și „Activitatea de orientare școlară și profesională în conformitate cu cerințele pregătirii forței de muncă pentru economia națională și a județului Olt” (autor: prof. Gheorghe Popa, directorul Liceului Industrial nr. 3 din Slatina).

Participanții la schimbul de experiență din județul Hunedoara au auzit cu deosebit interes comunicarea tovarășului conf. dr. Nicolae Andronache, inspector școlar general al județului care, prezentînd domeniul industriei carbonifere ca sector de bază al economiei acestui județ, a subliniat câteva dintre aspectele esențiale și originale ale muncii de orientare școlară și profesională, precum și de pregătire a forței de muncă desfășurată în școlile hunedorene. După o scurtă analiză a realizării planului de școlarizare, tovarășul Nicolae Andronache a prezentat acțiunea complexă de preînscrisiere inițiată de acest județ ca pe o acțiune de mare eficiență. Este meritul colectivului didactic din toate școlile județului de a fi înțeles corect finalitățile acțiunii de orientare școlară și profesională și de a fi găsit căile de realizare a celor mai bune rezultate. Inspectoratul Școlar al Județului Hunedoara și-a creat un nucleu de specialiști care are sarcina fundamentală de cercetare științifică a fenomenului de orientare profesională. Acești specialiști au părăsit, nu o dată, testarea în cabinete și s-au apropiat de „fronturile de lucru ale realității”, asigurînd, direct în școli, asistența științifică și metodică a cadrelor didactice.

Nu putem spune — arăta tovarășul Nicolae Andronache — că am descoperit un panaceu pentru îndrumarea elevilor spre domeniile profesionale adecvate posibilităților și necesităților social-economice. Dar ideea de „preînscrisiere”, pentru care am optat, marchează, credem, o perioadă importantă în procesul de orientare școlară și profesională, pe care noi l-am defalcat în trei etape. Prima: acțiunile de pregătire a elevilor și părinților acestora pentru opțiune școlară și profesională, etapă care se desfășoară de la învățămîn-

tul preșcolar pînă în trimestrul al II-lea al clasei a VIII-a; cea de a doua etapă, preînscrisierea, la care elevii se prezintă, de regulă, în ultima săptămînă a lunii martie, la liceele pentru care au optat, ocazie cu care fac încă o dată cunoștință

cu caracteristicile specifice liceului respectiv și ale profesiilor; și, în sfîrșit, cea de a treia etapă, etapa ultimei reglări, a redistribuirii elevilor în mod echilibrat spre liceele adecvate prin acțiuni specifice, individualizate.

Realitățile școlare, expresii vii ale muncii cadrelor didactice

Experiența pozitivă a cadrelor didactice din județele Olt și Hunedoara, prezentată în comunicările inspectorilor școlari generali, și-a găsit expresia vie în vizitele la diferite unități școlare ale acestora. Industria se înscrie ca o ramură de bază a economiei județului Olt, în anii care au trecut de la reorganizarea administrativ-teritorială a țării. Totodată, județul Olt reprezintă prin dimensiunea marilor împliniri din agricultură, un luminos arc peste timp în marea carte a devenirii socialiste a patriei. Participanților la simpozionul din acest județ li s-a oferit posibilitatea de a observa „pe viu” eforturile de formare și orientare a tineretului școlar în așa fel încît să satisfacă pe deplin necesitățile de forță de muncă. Este reprezentativ, în această privință, Liceul Agroindustrial din Scornicești. Se cuvine să ne oprim, mai întîi la acest liceu, al cărui colectiv — alături de toți cetățenii melegurilor oltene — se consideră onorat că județul Olt deține de doi ani de zile înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare”. Succesele agriculturii din județul Olt sint și ele strîns legate de succesele muncii cadrelor didactice pentru că actualii muncitori agricoli sint și foști elevi ai acestui liceu. Liceul Agroindustrial din Scornicești funcționează astăzi cu 29 de cabinete și laboratoare pentru studiul disciplinelor fundamentale, de cultură generală și social-politice, asigurînd toate condițiile pentru realizarea unui învățămînt participativ, eficient. Instruirea practică, tehnologică și de specialitate a celor peste 1300 de elevi de liceu și școală profesională se realizează aici în condiții de producție, aceasta devenind astfel un mijloc eficient de pregătire în meserii.

În egală măsură, însă, se cuvin amintite și licee industriale cum sint: Liceul Industrial Nr. 1 din Slatina, cu profilul metalurgic, care pregătește cadre calificate pentru întreprinderea de Aluminii din Slatina, — unicat în industria metalurgică din țara noastră — sau pentru întreprinderea de Tevi din Slatina. La rîndul său, Liceul Industrial Nr. 2 din Slatina pregătește cadre pentru întreprinderea de Construcții Montaje Olt, iar Școala cu clasele I—X din comuna Potoaava, pregătește cadre pentru Șchele Petroliere Ciurești. Fie că este vorba de întreprinderea de Piese Turnate din Aluminii și Pistoane Auto, de întreprinderea de Rulmenți, de întreprinderea de Utilaje Alimentare, de întreprinderea de Produse Carbonoase, de întreprinderea de Textile sau de întreprinderea de Vagoane și de încă multe alte unități economice, cadrele didactice sint în permanență prezente la munca pentru dezvoltarea economiei locale prin propria lor contribuție, prin eforturile de pregătire a forței de muncă.

La fel, participanților la schimbul de experiență din județul Hunedoara, li s-a oferit posibilitatea să vadă concretizată, în valoroase realizări, activitatea de orientare școlară și profesională și de pregătire a forței de muncă din acest județ, județ cu profil economic, prin excelență, minier. Considerăm, în primul rînd, ca deosebit de instructiv și util contactul oaspeților cu Institutul de Mine din Petroșani, instituit pentru care — așa cum arăta tovarășul prof. univ. dr. ing. Dumitru Fodor, rectorul institutului — preocuparea de a recruta candidații de cea mai bună calitate, printr-o strînsă colaborare cu unitățile de învățămînt preuniversitar, constituie o îndatorire de prim ordin.

Vizitele cu caracter de schimb de experiență au continuat în mari unități școlare din Bazinul Minier Valcea Jiului, vechi așezare industrială, cu o bogată tradiție muncitorească, în care introducerea mijloacelor și a metodelor moderne de lucru în întregul proces de exploatare minieră, pe baza mezanizării și automatizării, constituie o preocupare de prim ordin. Ca și în alte licee industriale miniere din această zonă, un accent deosebit se pune, în Liceul Industrial cu profil minier din Vulcan, pe cunoștințele utile, mașini utilaje și instalații tehnologice, acționării, automatizării etc. Conjugîndu-și eforturile cu cele ale cadrelor didactice din școlile cu clasele I—VIII și I—X, profesorii acestui liceu se străduiesc, de asemenea, să-și atragă candidații de cea mai bună calitate. În așa-numita „Săptămîna a porților deschise”, precum și cu alte prilejuri, elevii ai școlilor din localitate și din împrejurimi, vin în acest liceu, în care pot vedea reconstituirea unui abataj de mină, la suprafață, dar la scară naturală, identică celui din subteran, unde există un complex mecanizat de exploatare minieră. Evident, ei pot aprecia și rețeaua de televiziune școlară cu circuit închis (copie fidelă — în mic firește — a celor de anvergură), al cărui studio se poate mîndri cu programe T.V. realizate de cadre didactice împreună cu elevii.

O altă vizită la Școala Nr. 6 din Petroșani, una dintre școlile cu clasele I—X, probează și ea modalități eficiente de orientare școlară și profesională. Nu lipsesc din preocupările cadrelor didactice ale acestei școli nici una dintre formele și metodele de pregătire a elevilor pentru viitoarea lor opțiune profesională. Ele se concretizează în tematica orelor de dirigenție, în vizitele și excursiile documentare, în adunări ale organizațiilor de copii și tineret, lectorate cu părinții. Ei au în vedere faptul că unul dintre factorii

care influențează opțiunea elevilor către anumite domenii profesionale este realizarea concordanței între posibilitățile individuale și necesitățile de pregătire profesională.

Se dovedește cu atît mai oportună continuarea programului schimbului de experiență în acest liceu, care, în mod firesc, nu poate fi străin de opțiunile școlare și profesionale ale elevilor pe care îi recrutează. Și aici sint ascultate cu viu interes explicațiile cadrelor didactice, constituite în echipe de „ghizi”, ad-hoc, asupra poligoanelor de exploatare minieră dotate cu cele mai noi mașini și utilaje, identice cu cele din subteran. În cabinetul de orientare școlară și profesională, este observată cu atenție modalitatea proprie de a răspunde celor trei întrebări cardinale pentru opțiunea profesională: Ce vor și ce pot să devină elevii, de ce are nevoie societatea? și, ca o concluzie, cum trebuie să se acționeze pentru a obține răspunsul adecvat. Vizitele cu elevii care urmează să candideze la acest liceu devin hotărîtoare, pentru că aici sint puși în fața unei „adevărâte desfășurări de forță”: cabinetele, laboratoarele și atelierele dotate cu aparatură și utilaj modern.

Liceul Industrial de Construcții Nr. 4 din Deva a prilejuit și o altă revelație: ceea ce a atras în mod deosebit atenția și interesul celor prezenți a fost baza de instruire practică și tehnologică a acestui liceu, alcătuită din trei poligoane de prefabricate, o hală de prefabricate, o hală de instalații, o hală de mecanică pentru mașini și utilaje, două ateliere de mecanică pentru lăcătușărie. Rod și dovadă certă a rezultatelor pozitive ale preocupărilor instructiv-educative ale colectivului didactic al acestui liceu îl constituie contribuția elevilor săi la construirea edificiilor social-culturale și industriale precum și a noilor blocuri de locuințe din municipiul Deva, din județul Hunedoara, din alte localități și județe ale țării.

Nu putea lipsi din programul schimbului de experiență, al județului Hunedoara, și o vizită la Școala cu clasele I—X Nr. 7 din Deva (cu clase afiliate de liceu), devenită celebră prin performanțele lotului național de gimnastică feminină, alcătuit din eleve care se antrenează aici și care au dus nu o dată peste hotare faima tricolorului românesc. Adevărată pepinieră a gimnasticii de performanță, Școala Nr. 7 din Deva beneficiază de cadre didactice de cea mai bună calitate profesională, precum și de excelente condiții de studiu și antrenament. Li s-a oferit celor prezenți delectarea de a asista, într-o sală cu dimensiuni, condiții și aparatură de nivel olimpic, la câteva fascinante demonstrații ale unora dintre cele mai bune gimnaste ale țării noastre.

Participanții la schimbul de experiență din județul Hunedoara, inspectori școlari generali și inspectori școlari generali adjuncți, președinți ai comisiilor sindicale județene de învățămînt, din județul Tulcea, Iași, Telcorman, Bihor, Sibiu și alte județe au făcut calde și elogioase aprecieri cu privire la experiența și succesele prezentate de gazele hunedorene și au prezentat, la rîndul lor, aspecte specifice, originale ale muncii de orientare școlară și profesională din propriile lor județe. Au fost evidențiate și relevate astfel judicioase idei și modalități de acțiune practică, diverse și originale, pentru o cit mai bună orientare școlară și profesională a elevilor, pentru pregătirea forței de muncă.

La aceste ample acțiuni, axate pe teme prioritare ale orientării școlare și profesionale ale elevilor, ale pregătirii forței de muncă, au fost prezenți și au luat cuvîntul reprezentanții ai Ministerului Educației și Învățământului, ai Ministerului Muncii și ai Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, tovarășii prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului, Georgeta Mecu, adjunct al ministrului, prof. univ. dr. ing. Octavian Floarea, secretar de stat, prof. Dobrița Țigăran, președinta U.S.I.S.C.P.P.E., care au subliniat marile răspunderi ce revin cadrelor didactice pentru a asigura întregul necesar de forță de muncă, numeric și la nivelul calitativ cerut de noua revoluție tehnico-științifică, de noua revoluție agrară, de cerințele organizării științifice a producției, de integrare a învățămîntului cu cercetarea științifică, producția și practica social-politică. Toate acestea impun și intensificarea activității de orientare școlară și profesională a elevilor, creșterea aportului tuturor factorilor cărora le revin sarcini în realizarea acordurilor între ceea ce dorește și poate să facă tînarul și ceea ce este necesar pentru societate. Un criteriu esențial trebuie să fie cel al cerințelor de forță de muncă. Îndrumarea elevilor către profesii prioritare trebuie să constituie o dominantă a întregii activități de orientare școlară și profesională. Eficientă activității de orientare școlară și profesională trebuie să se reflecte în creșterea ponderii opțiunilor optime ale tineretului școlar în alegerea profesiei, în realizarea integrală a planului de școlarizare la toate profilurile și instituțiile de învățămînt.

Să dezvoltăm puternic educația patriotică, mândria față de cuceririle revoluționare, să facem să crească răspunderea și hotărârea de a face totul pentru a contribui la dezvoltarea continuă a patriei, la întărirea independenței și suveranității sale.

NICOLAE CEAUȘESCU

(din Expunerea cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și ale situației internaționale)

Tinăra generație, ferm angajată în efortul constructiv al patriei

România de azi, așa cum o realizăm cei ce trăim în cea mai glorioasă și înfloritoare Epocă a sa și cum o vor cunoaște cei de după noi, este ilustrarea pricoperii și hărniciei unei națiuni înzestrată cu inteligență vie, cu spirit romantic revoluționar, capabil să mențină vesnic treze entuziasmul și dorința de noi izbini. Fiecare act de civilizație urbană, economică sau socială conceput, mai ales după Congresul al IX-lea, de Partidul Comunist Român, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, toate citirile acestei Epoci dăruite în istoria patriei cu numele de Epoca „Nicolae Ceaușescu” impun prin măreție, sint făcute să înfrunte timpul, sint menite neuitării, aidoma vremii în care au fost ridicate. Ele produc profundă admirație și mândrie, mai ales cînd se realizează o comparație exhaustivă între acel teri fierbinte și romantic al începuturilor de drum înnoitor și acest astăzi covârșitor de demn, care se oferă generos, privirilor. Aplicîndu-se strategia partidului, a conducătorului său plin de mobilitate în cuget și acțiune, de energie și clarviziune revoluționară, s-a procedat la utilizarea soluțiilor celor mai propice și originale pentru grandiosul proiect de modernizare a patriei.

În ultimii 20 de ani, țara noastră a devenit, prin truda unui popor harnic, des-toinic, înflăcărat de dorința izbînzilor pașnice, o realitate convingătoare în fața timpului, un timp radiind din adevărul faptei, așezat în istorie cu însemnele muncii, ale păcii. Un timp la temelia cărui sînt solidă și trainic așezate competența și setea de creație a oamenilor, roadele unei instrucții și educații făcute în spiritul comunismului revoluționar.

Pretutindeni s-a clădit mult, trainic și frumos „Am realizat, în această perioadă — sublinia secretarul general al partidului, în cuvîntarea la Conferința pe țară a președinților consiliilor populare din luna martie a.c. — grandioase lucrări care vor rămîne în istorie ca o expresie a geniului creator al unui popor liber, stăpin pe destinele sale”.

Impresionante pentru cutezanța, originalitatea, modernitatea și frumusețea lor sînt marile prefaceri și înnoiri petrecute în secolara Cetate a lui Bucur, Capitala patriei noastre, prefaceri și înnoiri datorate strălucitei concepții a secretarului general al partidului și realizate, toate, sub stăpînirea și neobosita sa grijă și îndrumare

În ultimele două decenii, Capitala s-a

dezvoltat sub semnul înnoirii, al civilizației și modernizării. Mărele proiecte și-au găsit acum făurarii, multe dorințe, mai vechi decît veacul, au devenit realitate: Metroul, cutezătoare, originală și impresionantă dovadă a capacității creatoare a poporului nostru, amenajarea complexă a râului Dimbovița, lucrare grandioasă, decisivă pentru sănătatea și înfățișarea Bucureștiului, noile cartiere existente sau cele care prind contur, magistralele, marile baze subterane, podurile moderne, noile edificii acum în plină construcție sau în fază de proiect ce vor da, în viitorii ani, o nouă strălucire Capitalei.

Este un privilegiu, un motiv de profundă mîndrie patriotică pentru tinăra generație, pentru toți cei ce învață astăzi pe băncile școlilor, de a fi părtași la aceste prefaceri fără precedent, la edificarea acestor grandioase citirii ale Epocii „Nicolae Ceaușescu”. Este privilegiul lor de a fi participanți la cea mai autentică, mai fierbinte, mai pasionantă lecție a muncii, care le demonstrează că nimic nu se face fără competență, fără truda, fără dăruire și pasiune, la efortul creator al unui popor stăpin pe destinele sale, o lecție care, prin dimensiunile ei, educă înalte trăsături morale, formează profilul viitorului cetățean.

Asumîndu-și cu responsabilitate comunistă valorificarea pe plan educativ a unor asemenea „lecții” oferite de viață,

fiecare învățător și profesor al Școlii Nr. 117 din sectorul 6 al Capitalei (la aceasta ne-am oprit spre a ilustra cele enunțate mai sus, deși sîntem convinși că aceleași exemple și argumente le-am fi găsit în multe alte școli), consideră că educarea elevilor în spirit patriotic, revoluționar implică, mai ales, o vie conștiință a participării la marele proces al dezvoltării socialiste, o fermă angajare în efortul constructiv al întregii țări. Fiecare cadru didactic este conștient de faptul că îmbogățirea cunoașterii, ridicarea continuă a nivelului de pregătire al elevilor, soluarea decisivă, sistematică în orizontul cel mai înalt al gândirii contemporane, constituie necesități de prim ordin ale formării unei conștiințe active și responsabile, însuflețite de profundul sentiment patriotic al devotamentului, pentru cauza dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste. Un prim argument: școala este cotată ca prima pe sector privind promovabilitatea (97,68 la sută în trimestrul al II-lea); numeroase premii la concursurile pe discipline și la Festivalul Național „Cîntarea României”. În această școală există un climat de ordine și disciplină, propice unei activități optime, eficiente.

Aflăm de la conducerea școlii (director prof. Paul Popescu, directori adjuncți prof. Elisabeta Răsuceanu și prof. Doru Dinulescu, toți trei oameni cu competență profesională, care muncesc alături de cei 95 de învățători și profesori cu pasiune și dăruire comunistă în scopul pregătirii elevilor lor pentru muncă și viață) că aceasta are o istorie, doar de 15 ani, dar „densă cit o viață de om”. Cînd a luat ființă, în jurul său nu era nimic din ceea ce este acum. În acești 15 ani, și mai ales în ultimii cinci, s-a construit tot ce se vede astăzi în preajma școlii: liniile de metrou corespunzînd stațiilor Lujerului, Armata Poporului și Crîngăși Pasajul Lujerului, Autostrada Crîngăși — Drumul Taberei, Cartierul Uverturii, noile bulevarde, Parcul Crîngăși, Străduț Dimbovița și impresionanta lucrare de amenajare a Lacului Dimbovița și a râului Dimbovița.

Toate au fost ridicate și prin pasiunea, dăruirea și truda părinților celor 3.000 de elevi ai școlii, cărora cu timpul, li s-au alăturat foștii elevi ai școlii, astăzi vrednici muncitori și specialiști, cit și prin contribuția, după puterea lor, a elevilor de astăzi, constructorii de mîine. O stăruie nevăzută, o torță incandescentă a muncii, preluată cu înflăcărat devotament de la generație la generație.

Elevii Școlii Nr. 117, iar alături de ei și cei din alte unități școlare ale sectorului

6, precum Școlile Nr. 167 sau 163, Liceul Industrial „Semănătoarea”, Liceele Nr. 20 sau Nr. 28 și altele, au trăit, învățat și muncit la temperatura înaltă, caracteristică acestor mari șantiere. Fiecare lecție, fiecare activitate școlară sau extrașcolară a dobîndit noi valențe, noi dimensiuni educative, prin raportarea la munca ce se desfășoară sub privirile lor, prin implicarea și participarea lor activă, directă la această muncă.

Privim — păstrate cu grijă — albumele cu „fotografii istorice” (o istorie ce măsoară doar cinci ani) în care elevii școlii au fost prezenți la nenumărate activități patriotice, pe aceste șantiere pentru dezafectarea spațiilor demolate, pentru pregătirea șantierelor, colectarea de materiale recuperabile, au efectuat lucrări pentru amenajarea Străduțului Dimbovița, a Parcului Crîngăși sau a spațiilor verzi dintre Strada Fabricii și Riul Dimbovița. Privim și la fotografiile noi, cele ce ilustrează izbînzile, împlinirea muncii tuturor. Între acestea, o imagine scumpă, de neuitat pentru întreaga școală: inaugurarea, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a Pasajului Lujerului, cu care prilej doi dintre elevii școlii îi înmînează omagiale buchete de flori ale recunoștinței și dragostei. Altele, în care sute de elevi, vizitînd Lacul Dimbovița, cu impresiunea sa întîndere de ape, cu stăvilă și toate amenajările ulterioare la care și ei au participat, se opresc spre a citi, dăruite în piatră pentru istorie, cuvintele aparținînd secretarului general al partidului, care-i umplu de admirație și mîndrie. „Ne-a revenit nouă, generației revoluției și construcției socialiste, misiunea de cînd de a completa ceea ce a creat natura, și de a lua din timp măsurile necesare pentru buna conservare și gospodărire a apelor”.

Aceste fotografii realizate de membrii unui activ cerc foto sint păstrate în cartea de onoare a școlii. Fiecare învățător sau profesor dirigit și-a subordonat întreaga activitate educativă — inițind acțiuni dinerse, atractive, cu bogat conținut — obiectivului educării patriotice a elevilor prin cunoașterea marilor realizări ale acestei Epoci și, mai ales, prin participarea activă la înfăptuirea lor.

Făurari, alături de părinții lor, ai unei noi istorii, elevii noștri își află rostul suprem al trecerii prin timp, în edificarea unei epoci a cărei strălucire și grandoare va oteri viitorului imaginea unor eforturi nutrite din pasiune, crez revoluționar și încredere în dreptatea drumului ales.

MONICA ROBEA

Locurile natale, izvor nesecat de mîndrie patriotică

pentru educarea lor în spiritul dragostei față de patrie este valorificarea elementelor de istorie locală, prin modalități diverse, atractive, bogate în conținut faptic și mai ales emoțional, activități care să corespundă vârstei și nivelului lor de inteligență.

Prin lecții urmate de vizite la locuri și monumente istorice, la muzee și case memoriale, elevii au putut afla că meștegurile pe care trăiesc sînt legate de evenimente deosebit de importante pentru întreaga istorie a patriei cum sînt: apariția primelor așezări ale civilizației Cucuteni; formarea primului stat unitar dac, lupta pentru independență condusă de Alexan-

dru cel Bun, Petru Rareș și Ștefan cel Mare; mișcarea pașoptistă; prima unire modernă a principatelor; războiul de independență din 1877. De asemenea, locuitorii acestui străvechi ținut au avut o importantă contribuție în victoria împotriva fascismului, iar apoi, la lupta clasei muncitoare și a partidului pentru crearea Republicii și construirea societății socialiste.

Din acțiunile inițiate, elevii au aflat că județul nostru a reprezentat și un spațiu favorabil formării și afirmării unor mari personalități ale culturii românești. Cronnicarul Miron Costin, episcopul cărturar Macarie, marii noștri poeți Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, scriitorii sau oameni de știință precum Calistrat Hogaș, Garabet Ibrăileanu, Ion Agârbiceanu, Cezar Petrescu, Otilia Cazimir, Ion Ionescu de la Brad, Constantin C. Istrati, Ioan Nanu și mulți alții, s-au născut, au creat sau au poposit pe acest mirific pînînt moldav.

O atenție deosebită am acordat acțiunilor organizate în scopul cunoașterii trecutului și prezentului orașului Roman. Evocînd aceste pagini memorabile, în lecții sau în alte activități, în afara clasei, elevii au putut să compare datele din trecut cu noul chip al orașului, trăind clipe de mîndrie că se numără și ei printre locuitorii acestui modern și frumos oraș. Multe lecții mi-au oferit prilejul de a vizita diferite monumente istorice din Roman: Complexul arhitectural de mare interes construit de Petru Rareș și fiii, lui, casa în care a locuit Calistrat Hogaș, Stejarul Unirii și placa comemorativă din centrul orașului, unde s-a jucat pentru prima dată Hora Unirii, Cetatea nouă a Romanului de la Gidintzi, construită de Ștefan cel Mare, ca bastion în calea puhoiului turcesc, bustul lui Miron Costin. De altfel, și strada pe care este situată școala noastră, poartă numele lui Alexandru Ioan Cuza.

Elementele de istorie locală au un rol important în cunoașterea și înțelegerea evenimentelor, proceselor și fenomenelor istorice, contribuind nemijlocit la formarea convingerilor care se concretizează în atitudini și comportamente, în sentimente de răspundere și respect față de moștenirea înaintașilor, în hotărîrea de a duce mai departe făcînd progresului și civilizației pe pămîntul României. Cultivînd dragostea față de ținutul natal, cultivăm dragostea față de patrie, popor și partid, față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, luptător neobosit pentru progresul și prosperitatea patriei.

Cunoscînd trecutul, prețuim izbînzile prezentului

„Nu se poate vorbi de educația patriotică socialistă — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri. Avem un trecut glorios, care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datorită să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire. Să ridicăm pe noi culmi de civilizație a poporului națiunea noastră socialistă”.

Urmiind acest prețios îndemn al secretarului general al partidului nostru, am căutat ca în activitatea la clasă, în cadrul disciplinei pe care o predăm, cit și cu prilejul acțiunilor extrascolare, să fac cunoscut elevilor milenara istorie a patriei, să le înfățișez faptele de glorie și vitejie ale poporului nostru pentru libertate și independență. Județul nostru, Sălaj, însăși, comuna Ciocmani oferă în această privință numeroase și prețioase dovezi. Mă voi referi succint la cîteva modalități prin care am făcut cunoscute elevilor faptele, evenimentele, documentele ce vorbesc despre revoluția de la 1848 pe meleagurile noastre, tînd seama și de faptul că anul acesta se împlinesc 140 de ani de la acest important eveniment.

Cunoașterea elementelor de istorie locală referitoare la revoluția de la 1848 conduce la o mai bună, mai exactă și completă înțelegere de către elevi a cauzelor revoluției a proceselor și evenimentelor istorice care au determinat-o, a situației grele în care se afla populația satelor în acele timpuri și, totodată, la formarea unor puternice sentimente

de mîndrie, de admirație și prețuire pentru eroismul, abnegația, curajul și patriotismul înflăcărat cu care au luptat strămoșii, lor pentru dreptate, demnitate, libertate și independență națională.

Astfel, pentru a putea înțelege cauzele economice și sociale ale revoluției, am prezentat elevilor documente din perioada 1818—1848 întocmite de autoritățile satului Ciocmani, în care trăiesc și învață ei astăzi, din care au putut cunoaște starea materială deosebit de grea a celor peste 50 de familii de iobagi, cauzată de creșterea continuă a obligațiilor feudale de impozite apăsătoare și de abuzurile grofilor. În același scop, deosebit de utilă s-a dovedit excursia pe care am organizat-o cu elevii la Centrul cultural „Simion Bărnuțiu”, din Bocșa. Aici elevii au văzut numeroase documente legate de viața și activitatea marelui ideolog al revoluției românilor ardeleni, iar din conținutul istoricului discurs ținut de înflăcăratul și cunoscutul patriot sălăjean la Blaj, au înțeles mai bine revendicările politice ale pașoptiștilor, scopul luptei lor.

Sentimente de înalt patriotism a stîrnit elevilor și studierea paginilor din „Monografia satului Ciocmani”, la realizarea căreia și-au adus contribuția de-a lungul anilor: atî profesorii cit și elevii școlii, pagini care cuprind numeroase și semnificative aspecte ale vieții și luptei locuitorilor comunei în perioada revoluției de la 1848. Date importante asupra evenimentului respectiv a oferit elevilor și activitatea cercului de istorie care, recent,

a avut ca temă, „Valea Someșului sălăjean în anul 1848”.

În mod deosebit, au fost evidențiate, cu acest prilej, actele de vitejie ale locuitorilor Văii Someșului care, prin numeroase adunări sâsești, și-au revendicat drepturile legitime de libertate și independență națională. Participînd la Marea Adunare de pe Cimpia Libertății de la Blaj, ei au cerut, cu hotărîre, unirea Ardealului cu Moldova.

Instructiv și educativă s-a dovedit și excursia de documentare organizată cu elevii în comunele învecinate, Turluța și Rona. De pe culmea dealului „Piscușii Ronei”, elevii și-au putut imagina, în urma informațiilor și a explicațiilor pe care le-am dat, desfășurarea bătăliei de la 2 noiembrie 1848, dintre lăncierii români ai căpitanului Ioan Bujor, bravii apărători ai Chioarului românesc, și trupele de honvezi ale comisariatului guvernamental, înțelegînd mai profund că țărani ardeleni au luptat cu vitejie, jertfindu-și viața pentru apărarea gliei străbune. Aceleași edificatoare dovezi le-a oferit elevilor și vizita la Muzeul Județean de Istorie din Zalău, care cuprinde numeroase documente privind, mai ales, persecuțiile, jaful la care au fost supuși locuitorii satelor Ciocmani, Băbeni, Răstoci.

Pe baza acestor mărturii de istorie locală, elevii au ajuns la concluzia că lupta și jertfa românilor de pe aceste străbune meleaguri nu a fost zadarnică, că datorită acestei înflăcărâte lupte, purtate cu abnegație și eroism de-a lungul întregii noastre istorii, s-a putut edifica unirea întregii națiuni române, în granițele unui stat suveran și independent. În același timp ei își dau seama că, numai cunoscînd acest trecut de luptă, pot prețui marile izbînzile ale prezentului nostru socialist.

Prof. VALER VLAD
Școala din comuna Ciocmani,
Județul Sălaj

Inv. DOINA TARALUNGĂ
Școala Nr. 5 din Roman, județul Neamț

Acțiuni, manifestări

„ZILELE ȘCOLII”

BOTOȘANI

„Școala botoșănească în Epoca Nicolae Ceaușescu” se intitulează ansamblul de manifestări politico-educative, științifice și metodic-pedagogice realizate în cadrul acțiunii „Creativitate și eficiență în învățămînt” și desfășurate între 14 și 21 mai a.c. în toate școlile județului. Aceste acțiuni — între care se remarcă întâlnirea cu laureații etapei naționale a olimpiadelor școlare și a concursurilor pe meserii, sesiunea de referate și comunicări științifice ale elevilor, vizitarea expoziției cu lucrări realizate de cadre didactice și elevi, simpoziunile, programele culturale-artistice, dezbaterile profesionale ș.a. — au fost menite să stimuleze cadrele didactice în realizarea sarcinilor ce revin școlii, și pe aceste meaguri, în spiritul tezelor și al orientărilor din Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la ședința Comitetului Politic Executiv din 29 aprilie 1988.

BUZĂU

Complexul de acțiuni pentru perfecționarea pregătirii politico-ideologice și metodic-științifice a cadrelor didactice din județul Buzău, care a avut loc în perioada 15-22 mai a.c., marcînd era de a II-a ediție a manifestării „Învățămîntul buzoian pe coordonatele calității”, a evlenciat, prin diverse modalități de abordare, o serie de aspecte specifice ale procesului instructiv-educativ și ale activității organizațiilor de copii și tineret, desfășurate în școlile județului. Între acestea amintim: Consfățirea interjudețeană de matematică (Nehoiu-Buzău, 21 mai 1988) cu tema „Metode și tehnici active de lucru folosite în stimularea activității și pregătirea elevilor pentru concursurile școlare”, dezbaterile metodic-științifice „Metode și tehnici de instruire în vederea inițierii elevilor în munca de cercetare și participarea acestora la activitatea de creație tehnică și științifică”, expunerea dezbateri „Știința conducătorii și conducerea științifică a procesului de învățămînt”, dezbaterile metodice „Mutatii ce se cer realizate în planul metodologiei didactice pentru tratură diferențiată a elevilor” ș.a. În același context s-au organizat numeroase acțiuni de perfecționare la nivelul tuturor unităților de învățămînt, al colectivelor de catedră și al comisiilor metodice.

NEAMȚ

Programul-cadru al „Zilelor școlii nemțene” — aflate, în acest an, la prima lor ediție și desfășurate în cursul lunilor mai și iunie — a prevăzut un important număr de simpoziune, urmate de sesiuni de referate și comunicări științifice ale cadrelor didactice, pe 12 domenii corespunzînd trelor și disciplinelor de învățămînt. Menționăm cîteva din aceste simpoziune, care s-au bucurat de participarea unor inspectori de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului, precum și a unor prestigioase cadre universitare de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași: „Istoria în opera președintelui Nicolae Ceaușescu — Unitatea și independența națională — Patria — universul împlinirii noastre”; „Marin Preda — pasiunea adevărului” (urmat de spectacolul-dezbateri „Fatima Roșie” de Mihail Sorbul); „Informatică și educație”; „Utilizarea calculatorului electronic în procesul de predare-învățare”; „Ocotirea naturii și a mediului inconjurător”; „Direcții de cercetare în geografia modernă”; „Interferențe culturale”; „Creația corală românească și valențele ei educativ-patriotice”; „Valorificarea operelor de artă plastică din patrimoniul național și universal în lecția de desen”.

IASI

Cea de a IV-a ediție a „Zilelor școlii ieșene” s-a desfășurat, în acest an, în perioada 6-30 mai a.c., înscriindu-se ca o manifestare tradițională în amplul program de perfecționare a școlii românești contemporane. Bogăția și diversitatea acțiunilor, constînd în simpoziune, expuneri și dezbateri, sesiuni de referate și expoziții, mese rotunde și prezentări de cărți, concursuri pe teme profesionale pentru elevi și schimburi de experiență pentru cadrele didactice, au conferit manifestării eficiență, precum și caracterul unui real schimb de experiență pentru educatoarele, învățătorii și profesorii unităților școlare ale județului. Semnalăm, în mod deosebit, sesiunea de referate și comunicări intitulată: „Tradiție, experiment, inovație în învățămîntul preuniversitar ieșean”, care a avut loc la Liceul Național din Iași între 23 și 28 mai a.c. și s-a desfășurat în plen (cu aceeași temă pentru toate comunicările: Calculatorul în procesul de învățămînt) și pe secțiuni.

Maramureșul zilelor noastre își întâmpină vizitatorii cu porțile larg deschise, simbol al ospitalității locuitorilor străbunului pămînt românesc, pe care începutul de vară îl transformă în acel „mîndru plai cu flori” din cîntecul popular. „Mîndru” nu numai prin dealurile domoale cu livezi roditoare, prin verdele odihnit al pășunilor fertile, prin freamătul pădurilor bogate, ci și prin noul chip al orașelor și satelor, prin eleganța și armonia edilitară a reședinței de județ — municipiul Baia Mare — dar, mai ales, prin oamenii săi cu suflet generos, demni, onesti și harnici.

Cu astfel de oameni se mîndrește și școala maramureșeană care și-a consolidat un binemeritat prestigiu, situîndu-se, tot mai des, pe locuri frunțate, în întrecerea socialistă din învățămînt, în diferitele competiții școlare de nivel republican sau internațional, în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” și al Daciadei. Din asemenea oameni este format și colectivul Inspectoratului Școlar Județean, a cărui activitate, bazată pe o permanentă colaborare a membrilor săi, se distinge prin disciplină, rigoare, competență și spirit de răspundere, însușiri ce asigură o judicioasă organizare și planificare a muncii, o îndrumare pertinentă și un consecvent control, în vederea creșterii calității învățămîntului. În același scop, Inspectoratul Școlar acordă o deosebită atenție perfecționării profesionale a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor din județ. Așa cum a precizat și lector dr. Elvira Suciu, inspector școlar general al județului, aceeași atenție preocupare și același interes constant pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ pot fi regăsite în multe școli din orașele și satele maramureșene. Ceea ce le unește și le conferă un loc de cinste în învățămîntul maramureșean este, în primul rînd, temeinicia pregătirii profesionale a cadrelor didactice și devotațiunea cu care își îndeplinesc datoria. De asemenea, le sînt comune grija pentru valorificarea bazei didactico-materiale și pentru dezvoltarea acesteia prin efort propriu, strădania de a-și educa elevii în spiritul celor mai înalte virtuți umane, al patriotismului revoluționar, al respectului față de muncă, față de valorile spirituale și materiale ale societății noastre socialiste, stăruința pentru formarea și consolidarea la elevi a capacităților și deprinderilor care le asigură succesul școlar sau rezultatele de performanță. Firește, însă, că fiecare dintre aceste unități de învățămînt se deosebește de celelalte prin anumite aspecte specifice, printr-o serie de inițiative proprii, sau prin modul de realizare a unor activități.

Astfel, Liceul de Matematică-Fizică „Gheorghe Șincai” din Baia Mare are, în județ, renumele unei școli de referință, fapt care se datorește, mai cu seamă, deosebitei exigențe manifestate de profesorii săi în instruirea elevilor și, în același timp, valorificării complexei dotări și strategiilor didactice eficiente

Educatorea, învățătorul, profesorul — acești oameni minunați

aplicate în vederea atingerii obiectivelor unui învățămînt cu un pronunțat caracter formativ. Așa se explică frumoasele rezultate la învățătură — de multă vreme mediile generale ale claselor de matematică-fizică încep de la 8 în sus, iar cele ale elevilor lor nu coboară sub 7 — ca și fructuoasa activitate, de performanță. Din anul 1958 pînă în prezent cei mai merituosi elevi au adus liceului peste 200 de premii și mențiuni numai la fazele naționale de concursurile pe discipline de învățămînt, dintre care 20 au fost obținute în acest an școlar, la matematică, fizică, chimie, biologie, la limba română, limba maghiară, istorie și economie politică. La ele se adaugă și premiul I al Uniunii Scriitorilor decernat pentru creație literară în 1985 și 1987 aceluiași elev, sau titlurile de campioană și vicecampioană națională acordate echipei de gimnastică ritmică a școlii în ultimii doi ani. Din 1974, liceul se remarcă și prin participanții săi la olimpiadele internaționale și balcaniadele de chimie, matematică și fizică, în cadrul cărora s-au plasat de patru ori pe locul I. Cea mai recentă distincție este premiul I la balcaniada de matematică din luna mai a.c.

Despre cantitatea uriașă de muncă pe care o presupune pregătirea de performanță, dar și despre efectul stimulator al acesteia în rîndul tuturor elevilor școlii, despre însemnatul aport al profesorilor în această direcție (uneori sînt necesare ceasuri întregi, pentru conceperea unei probleme de nivel olimpic) mi-a vorbit directoarea liceului, prof. Livia Pop. Ea însăși un exemplu de integritate profesională, a ținut să amintească numele colegilor care se evidențiază constant prin îcusința cu care reușesc să desăvîrșească aptitudinile și cunoștințele viitorilor laureați. Ei sînt profesorii: Romulus Pop (fizică), Ioan Mureșan și Dumitru Anghelufă (matematică), Aurica Filip și Petru Istrate (chimie), Maria Dârjan (limba română), Elena Cormoș, Clara Pană (educație fizică).

Îmbucurător este și faptul că spre rezultate din ce în ce mai bune, spre performanță tînde și pregătirea în meserie a elevilor din județul Maramureș, mai ales în domeniile prioritare ale economiei. Această aspirație, răsplătită în fiecare an școlar cu numeroase distincții la concursurile pe meserii, este prezentă și în Liceul Economic din Baia Mare (director — prof. Călin Vințilă); sau, în Liceul Industrial Nr. 9 din localitate (directoare — prof. Cornelia Brîndău), unde instruirea practică a elevilor din cele două clase de stenodactilografie beneficiază de îndrumarea unuia dintre cei mai competenți profesori de limba și literatura română, din județ, dr. Anca

Irina Ionescu. Ea are și meritul deosebit de a stimula și coordona o bogată activitate de cercetare științifică a elevilor școlii, concretizată într-un număr impresionant de studii și comunicări, multe purtînd amprenta originalității, prezentate la sesiunile științifice ale acestora.

O mare parte dintre elevii Școlii Nr. 6 (cu clasele I—VIII) din Baia Mare, își continuă studiile în cele mai solicitate licee din municipiu, fapt care confirmă nivelul ridicat la învățătură din această unitate. Semnificativ în acest sens este și numărul mare, menținut ani de-a rîndul, al elevilor cu note de 8, 9 și 10 (reprezentînd 70 la sută din efectiv); majoritatea lor sînt copii ai locuitorilor din cartier, crescuți în cultul muncii. În același spirit sînt educați și de destoinicatul colectiv didactic al școlii, în mijlocul căruia își desfășoară activitatea și profesorii diriginți ai unor clase frunțate: Ștefan Husti (clasa a VIII-a A), Niță Pop (clasa a VIII-a C), Anamaria Știrbu (clasa a VI-a B), Maria Pantea (clasa a V-a A), ca și învățătoarele Margareta Pașcaniuc, Zoe Filipciuc, Ecaterina Decsei, Magdalena Mureșan, pe care îi caracterizează atenția și conștiinciozitatea cu care-și pregătesc fiecare lecție, priceperea de a gospodări și îmbogăți zestrea școlii. Este o adevărată plăcere să privești cum învață elevii actualilor clase a IV-a A și a III-a A în cele două săli specializate pentru ciclul primar, realizate prin sîrguința învățătoarelor M. Pașcaniuc și M. Mureșan. Conceptele ingenioase pentru a le spori funcționalitatea, acestea sînt dotate cu mijloace didactice moderne, cu un mobilier ergonomic, compus din module reglabile, în funcție de vîrsta școlărilor, care pot fi grupate corespunzător diverselor tipuri de activitate. O întimplare fericită mi-a înlesnit întâlnirea cu fostul director al unității, prof. Ioan Goia, căruia îi aparține ideea înființării cabinetelor multifuncționale pentru clasele I—IV în Școala Nr. 6, cîrînd „a predat ștafeta” profesoriei Vasilica Terșanschi, a cărei energică tinerete și mobilizație ambiție constituie garanții ale unei activități rodnice și de acum înainte.

O altă unitate de învățămînt în care elevii au o situație foarte bună la învățătură este Școala cu clasele I—VIII din Gîrdani (director — prof. Teodor Simon). Progresul înregistrat în această direcție în ultimii ani a influențat schimbarea opticii părinților elevilor cu privire la statutul școlii; dacă înainte își trimiteau copiii să-și continue studiile la Baia Mare, după absolvirea clasei a IV-a, în prezent sînt mîndri de pregătirea școlară pe care le-o asigură acestora învățătorii și profesorii lor.

Devotați profesiei de educator

Școlii nr. 12 sînt o prezentă activă la concursurile pe discipline de învățămînt. Beneficiind de dotare deosebită, în care se remarcă sala de concert a școlii, sală pe care și-ar putea-o dori orice instituție culturală specializată, elevii au primit la cele patru ediții ale Festivalului Național „Cîntarea României” peste 90 de premii și mențiuni, la faza națională. Școala nr. 8 (director, prof. Stela Hilofsky, director adjunct: prof. Stana Birsescu), școală ce însumează și ea un număr nu prea mare de ani în existență, și-a făurit deja o tradiție. O tradiție de muncă și dăruire, puse în slujba unui învățămînt de calitate. La baza unui procent de promovabilitate aproape maxim, cu acoperire în cunoștințele temeinice ale elevilor, stau consecvența și ambiția unui colectiv didactic de a se perfecționa continuu, atît prin studiu individual, cit și printr-o organizare judicioasă și o valorificare superioară a acestuia în cadrul comisiilor metodice și al catedrelor pe discipline de învățămînt.

Dacă treci pe alea Trei Ape, la nr. 4 nu se poate să nu-ți atragă atenția, în mod deosebit, o clădire ale cărei trepte, acoperite cochet de covor, coboară pînă la trotuar. Grădina cu flori, ordinea și curățenia impecabile ale curții, ferestrele luminoase, cu perdele strălucitoare. Te duc cu gîndul la casa unor oameni preocupăți ca frumosul să le fie carte de vizită. La o privire mai atentă, descoperi firma unei instituții: tot a unei case, dar a unei case de copii. Este Casa de Copii Preșcolari și Școlari din localitate. Pătrunzînd în incinta imobilului, prima impresie se completează. Ambianța deosebit de reconfortantă este sporită nu numai de mobilierul alb, roșu și verde al sălii de mese, de dormitoare care poartă amprenta bunului gust al realizatorilor, de holarile luminate de culorile vii ale tablourilor ce reprezintă desenele copiilor, de plantele decorative care împodobesc la tot pasul încăperile, de bucătăria care scilipește și ea de curățenie, ca, de altfel, întreaga casă. Reconfortant este, mai ales, să-l ai interlocutor pe profesorul Gheorghe Iosifoni, directorul și sufletul acestei „case”. Este tonic să știi că aici, unde e nevoie mai mult ca oriunde de dușoșie și căldură, se află un om care și le-a oferit din plin. „Mi-am lăsat o parte din suflet aici”, îmi spune el, vorbind despre

universul uman al celor 196 de copii ai casei. Și nu este doar o metaforă, pentru că un prea plin de căldură și înțelegere se revarsă din sufletul nescut al acestui profesor de limba și literatură română, care, uneori, firește, și-a dorit o catedră ca a colegilor lui. Satisfacțiile sînt însă pe măsura muncii de educație ce se desfășoară aici unde copilul învață totul, de la primele deprinderi de curățenie, muncă, cinste, demnitate, dreptate, pînă la aceea de a ști să economisească. „Copiii noștri — precizează directorul — sînt exemplu în muncă și harnicie la învățătură, în ținuta ireproșabilă, sînt copii pe care i-am învățat să stea cu fruntea sus oriunde s-ar afla”.

Să-și făurească din muncă un crez, o onoare, să se pregătească exemplar în meserie sînt îndrumați și elevii Liceului Industrial nr. 3 cu profil de construcții (director prof. Carmen Tudose, directori adjuncti: prof. Octavian Pieptănar și Mircea Blajenar). Ca argumente palpabile ale acestei afirmații stau lucrările de construcții realizate de elevi în taberele școlare ale județului: Cabana „Castorul” din Tabăra de vacanță „Rîul Alb”, microhidrocentrala din Tabăra de copii de la Jervani, baza de agrement a Comitetului Municipal U.T.C. Reșița, precum și tot ce s-a construit în școală. Munca de pregătire practică a elevilor a fost nu o dată încununată de succes și pe linia concursurilor școlare pe meserii. Protagonisti, de fiecare dată, la faza națională, anul acesta, „constructorii” s-au întors acasă cu premiile II și III. Și pentru că munca nu se învață decît de la cei ce știu s-o facă cu dragoste, mulți dintre profesori și-au făcut o profesiune de credință din ea. La loc de cinste stau Octavian Pieptănar, inițiatorul și îndrumătorul pasionat al multor activități (între care echipa de dansuri cu care liceul a fost premiat), Nicolae Magiar, pentru activitatea exemplară a cercului de istorie, Heana Hilinger, coordonatoare a cercului de creație literară, din cadrul căruia s-au ridicat elevi premiați la concursurile naționale de poezie și alții.

Cu un puternic colectiv didactic alcătuit din profesori competenți, cu dotare ce oferă condiții deosebite desfășurării unor lecții de înaltă ținută științifică și educativă, Liceul de Matematică-Fizică (director prof. Pavel Ghimboasă) are aspirația

Pilde vii ale dăruirii de sine

Un sat există și o Casă de Copii cu sală ajutoare, transformată, prin efortul și devotamentul colectivului condus de directorul Traian Marinca, în un exemplu lăcaș de educație. De la această Casă, în care, înconjurați cu pătească dragoste, învață să îndrăgească și să trăiască demn, copiii ei privesc cel mai de preț dar — brățara de aur a unei meserii.

Deși nu s-a născut la Girdani, profesorul Marinca este și va rămâne legat de ea și prin formația de teatru folcloric, înființată în majoritate din educatorii săi de Copii, pe care o conduce, cu căpătare și har, de aproape douăzeci de ani. Cunoscut și apreciat pentru spectacolele sale de o mare profunzime ideatică și intitulată semnificativ „Miorița”, „Fetele Manole”, „Zburătorul”, „Cinca bradului”, „Colinda Cerbului” — în care regăsim miturile esențiale ale românilor, Teatrul folcloric din Girdani a fost întins, în nenumărate rânduri, cu titlul de laureat al unor importante concursuri distice de nivel județean, interjudețean și republican. Locul I pe țară în cadrul Festivalului Național „Cintarea României” l-a obținut și echipa de teatru folcloric a Casei de Copii, înființată și înmărmărită de același „impătimit al frumozului” care este profesorul de limba și literatura română Traian Marinca.

La Școala cu clasele I—X din Copalnic, înființată am înființat un alt colectiv de muncă înimos, în frunte cu directorul este, prof. Ioan Bota, despre a cărui activitate, de coordonare, îndrumare și control, ne putem da seama mintind doar că, în această comună, cea mai mare din județ, mai funcționează patru școli cu clasele I—VIII, șapte, cu clasele I—IV, nouă unități de învățământ școlar și anul I (mecanizatori agricoli) la școala profesională. Cind vorbește despre colegii săi, directorul Bota nu-și recuștează cuvintele de laudă. Printre se numără și profesorii Nicolae Bude (chimie), apreciat pentru măiestria sa didactică, Iustin Cimpeanu (educație fizică) și Petru Popa (desen), gata în orice moment să-și ofere prețiosul ajutor. De la inspectoarea de specialitate pentru învățământul primar din județ, Livia Popa, am aflat că la Școala de 10 ani prezintă una dintre cele mai prețioase metode de lucru. Inspectoratul Școlar, pe care îl iubim să o caracterizeze printr-o singură propoziție exclamativă: „Mărioara Bota are sufletul cit Maramureșul!” Și, într-adevăr, această învățătoare participă la întregul suflet la tot ceea ce face. Pentru ea, profesia de dascăl înseamnă dăruire, bucurie, împlinire.

Așa cum înseamnă pentru toți acei înunați oameni din patria noastră, să-și îndeplinească nobila misiune de a strădui și educa noi și noi generații de tineri, de a forma pe vrednicii constructori de miine ai societății noastre socialiste. Ei se numesc Educatoarea, Învățătorul, Profesorul.

VALERIA BACIU-MEDVEDOV

rească a unei permanente autodepășiri. De acum nu-i mulțumesc nici cele 14 premii olimpiade, faza județeană, nici urmărul mare al elevilor reușiți la concursul pentru învățământul superior, ce-i face să dețină, în această privință, locul pe județ. În prezent, întregul efort al profesorilor se concentrează în direcția creșterii eficienței actului didactic prin realizarea unor lecții asistate de calculator, în special la disciplinele fundamentale. O preocupare deosebită în acest sens este profesorul Iosif Szepessy.

Străveche vatră bănățeană de cultură omănească, de luptă și aspirație pentru libertate și unitate neamului, pentru promovarea învățământului în limba națională, CARANSEBESUL se înscrie și astăzi, prin școlile lui, la loc de cinste. Reprezentativă este din acest punct de vedere fosta „școală de dascăli”, certificată de Palia de la Oraștie în 1852, actualul Liceu Pedagogic, care pregătește educatoarele și învățătorii pentru județele Caraș-Severin și Mehedinți. Gazdă, nu e mult timp, a Conferințelor anuale ale școlii pedagogice din întreaga țară, Liceul Pedagogic se prezintă astăzi ca o școală a cărei experiență, mereu racordată la nou, îi conferă calitatea de instituție de referință între școlile județului. Cu o bogată bază didactică, despre care nu o dată s-a scris în presă, liceul se prezintă și însuși ca un veritabil complex școlar: la grădiniță și ciclul primar, cu gimnaziul și liceu (cu două profiluri), cu clase de muzică și arte plastice, cu clase de pregătire în limba germană, cu cabinet de zoopedie ce deservește mai multe școli. Cele 65 de cadre didactice ale liceului au la dispoziția elevilor un vast material, oferindu-le modele de proiectare a lecției sau a sistemelor de lecții, de evaluare, de organizare a practicii, stimulându-i nu numai în însușirea propriu-zisă a profesiei de educator, ci și în formarea deprinderilor de cercetare în vederea dobândirii nemijlocite a experienței, în cea de documentare și informare, ca principii ale educației permanente, indispensabile oricărei profesii, cu atât mai mult cele de dascăl. O rodnică muncă cu toți cursanții, stimulată de valorificarea experienței lor în predare, cu noi valențe muncii de perfecționare desfășurate cu învățătorii și educatoarele județelor Caraș-Severin și Mehedinți.

CORNELIA GIRMACEA

(Continuare în pag. a 6-a)

Reprivind, cu ochi de pictor, în amintire, galeria „educatoarelor de seamă”, întâlnim recent într-o călătorie prin județul Neamț, reporterul își poate imagina, o clipă, cum ar schița, plastic, chipurile lor, în ambianța imaginilor sugestive ce le definesc pasionatele căutări, preocuparea de a da sens pozitiv fiecărei zile din nobila lor activitate, de modelatoare ale conștiințelor, ale spiritului primelor vârste. Într-adevăr, aceste preocupări de zi cu zi sint atât de diverse, atât de „colorate” și de consistente, încât nu le-am putea decit fugăreț creiona, trece în revistă, acum, în preajma Zilei Învățătorului — momentul cel mai prielnic de reflecție asupra drumului străbătut, de satisfacții nebanuite, dar și de proiecte neostoite pentru anul școlar care vine. Și iată, timid, încercarea de a le aduce la suprafață, la „cunoștința” cititorului, aceste portrete și imagini, aceste pilde vii ale dăruirii de sine, umane și profesionale deopotrivă.

Primul portret. Pe chipul de o blindețe tipic moldovenească al Viorelei Birjoveanu, directoarea Grădiniței din comuna Gircina, nu s-au risipit încă emoțiile zilei precedente înlăturării noastre, zi în care lemnica sa lucrare pentru susținerea gradului didactic I s-a finalizat prin inspecția efectuată în acest scop de foruri pedagogice superioare.

Intrind în sala de grupă a acestei grădinițe, descoperim un „atelier” profesional cu totul inedit, ce avea să fie înființat, în după-amiaza aceleiași zile, în cadrul „Zilelor școlii nemțene”. La sesiunea de referate și comunicări științifice ale educatoarelor. Creția sa didactică: trusa multifuncțională pentru activități matematice, pentru fișe de exerciții grafice și fișe de dezvoltare a vorbirii și comunicării orale. Confectionată din P.F.L. melaminat, trusa arată ca o cutie de șah patrată, cu una din fețele interioare acoperită cu pătrate mici. Pe ele se desfășoară, cu ajutorul jetoanelor aflate în cele zece cutii de chibrituri (cu fețele imbrăcate în culoarea rigletelor din manualele de matematică pentru clasa I), toate operațiile punerii în corespondență și formării de perechi, cu grupe de obiecte, în șir crescător și descrescător. Spre sfârșitul anului, la grupa mare, micile jetoane pot fi înlocuite de cubulețe din lemn, copiii făcând astfel un prim pas spre abstractizare, în asimilarea noțiunii de număr natural. Pe fețele exterioare, albe, melaminate ale trusei, educatoarea trasează cu creionul, după un patent de lemn, linii pentru spațiile destinate exercițiilor grafice sau „fișe” de lucru individual pentru dezvoltarea vorbirii. După ce observațiile sint trecute, pentru fiecare copil, în caietul de evaluare al grupei, fișele se șterg, cu un burete abia umezit, și „tablitele” sint gata pentru o activitate viitoare! O altă creație didactică ingenioasă, așezată de-a lungul sălii de grupă: patru seducătoare machete care reproduc, miniatural, cite un peisaj natural și uman, tipic celor patru anotimpuri. „Problemele” rezolvate de preșcolari cu ajutorul elementelor lor le-au dovedit cu prisosință utilitatea! Cu atât mai mult cu cit ele sint folosite și la capitolele „Cunoștințe despre natură și om” și „Dezvoltarea vorbirii și comunicării orale”, din program. Ambele creații pot fi „transmise”, ca niște adevărate „manuale”, următoarelor generații de preșcolari!

Prof. Eugen Ghiurea, de la Liceul Industrial Nr. 2 din Piatra Neamț, îndrumător metodist al activităților de educație fizică, a susținut, la sesiunea mai sus amintită, un referat „Căi și mijloace pentru creșterea eficienței activității de educație fizică în grădinițe”, care a conferit adunării profunzimea psihopedagogică necesară concepției și abordării „în sistem”, potrivit noii programe, a acestei categorii de activități. Punind accent pe activizarea întregii grupe de copii, pe conștientizarea obiectivelor operaționale ale activităților, pe stimularea multor elemente „de joc” și a spiritului de emulație colectivă, contribuția sa teoretică și practică și-a câștigat pe drept meritul de a fi popularizată.

Nicoleta Birsan, de la Grădinița cu Program Normal Nr. 7 din Piatra Neamț. O educatoare tinăra, aducându-ne, ambițios, argumente în favoarea jocurilor de dezvoltare a vorbirii și comunicării orale, pe care le-a creat. Citeva planșe simple au constituit pretextul dialogului cu copiii, în care au răsunat, de mai multe ori, acordurile corecte Adei, Ralucăi, Veronicăi, Anei-Maria; s-au pronunțat cuvinte ca: al meu, a mea, al lui, al ei, a lui, a ei, acesta, aceasta, acela, aceea (folosite și înainte și după substantive), s-a accentuat frecvent articolul „I” (cățelul, copacul). Ușurind asimilarea de către preșcolari a exprimirii corecte, precum și a disciplinei de tip școlar, activitățile nu și-au pierdut însă, caracterul de joc. Ii urmă succes, și pe mai departe, în formarea la copii a unui autentic simț al limbii române!

Elena Iordache (de la aceeași grădiniță). Jovială, cucerind copiii prin voioșia și căldura sa, una din cele mai experimentate educatoare ale municipiului a beneficiat, în activitatea sa, și de anii îndelungați prestați în conducerea învățământului preșcolar al județului. Jocurile logico-matematice pe care le-a desfășurat cu cei 40 de copii de grupă mare ne-au demonstrat cum pot fi aceștia, permanent și în totalitate, solicitați să gîndească logic și matematic, cum li se

poate menține tonusul intelectual și fizic, prin versuri, mișcare, într-o activitate complexă, variată, captivantă: în jocurile „Trenul”, „Jocul celor 10 întrebări”, „Biblioteca”, „Campingul”, „Te rog să-mi dai”, „Răspunde repede și bine”. De bogata sa experiență profită întregul colectiv didactic, ca și părinții, îndrumați mereu să completeze influența grădiniței, spre mai buna pregătire a copiilor lor pentru școală.

Activă și voluntară, Rodica Gafița, de la Grădinița Nr. 13 din Piatra Neamț, conduce un cerc deja consacrat printr-un premiu al Consiliului Național al Organizației Pionierilor: „Micii electroniști — speranțe mari!” Cei 15 copii din acest cerc, ajutați, bineînțeles, și de educatoare, și de pionierii de la cercul de electronică aplicată al Casei Pionierilor și Șoimilor Patriei din oraș, realizează lucrări uimitoare pentru vârsta lor, la care ei participă cu multă pasiune și muncă efectivă. „Ochelarul bunicii”, „Lanțul”, „Copașul”, „Gard”, de pildă, nu sint altceva decit mici suduri cu pistolul electric de lipit, cu saciz, cositor, sirmă de cupru etc. „Prietenul nostru, semaforul”, „Lampa piticului”, nu sint decit niște circuite electrice simple... Iar „Generatorul Morse”, „Semnalizatorul de bicicletă” și chiar receptorul „Radio-priehindel” (programul II se aude la cască!) sint lucrări care i-au familiarizat pe copii cu componente electronice ceva mai complicate: diodă, tranzistor, rezistor, condensator... Modernitatea și efectul formativ evident al acestor activități nu mai au nevoie, credem, de alte comentarii.

Teodora Darie, de la Grădinița Combinatului Industriilor Chimice Piatra Neamț. Coautoare, la capitolul „Activități artistico-plactice”, din noua programă a grădinițelor, ne vorbește, cu o sensibilitate deosebită, despre „democratismul educației artistico-plactice” pe care îl vizează în orice demers al său, în cercul de pictură pe care îl conduce, în vizitele cu copiii la muzee, galerii și expoziții de artă din oraș, în educarea gustului lor pentru frumos, în însușirea de către ei a limbajului plastic, a tehnicilor de lucru: punctul, culoarea, linia, pata, „Flori și chipuri de copii” ornează grădinița și sint creații ale acestui cerc, măturie cloventă a nivelului artistic la care, bine îndrumați, pot ajunge preșcolarii. Ei știu, de exemplu, că rozul combinat cu verde poate produce un gri care, la rindul lui, poate fi „diluat”, în tehnica „laviului”... și încă multe altele.

Elena Hanganu, directoarea Grădiniței Centralei de Fibre Sintetice Piatra Neamț. Deschisă și entuziasată în rezolvarea tuturor problemelor unității, are la activ, în acest trimestru, multiple acțiuni de colaborare cu părinții — lectorate, activități demonstrative deschise —, o înlăturare cu medicul și cu învățătorii claselor a IV-a care preiau grupa mare, în vederea diagnosticării nivelului aptitudinii pentru școlaritate a copiilor, noi și noi dotări în baza materială a grădiniței. Sub conducerea sa, în cadrul comisiei metodice s-au realizat multe instrumente de lucru utile în aplicarea programei: culegeri de texte literare în versuri și proză, culegeri de cintece, de gluciori.

În sfârșit, un ultim portret, de data aceasta colectiv: Zenovia Florea, inspectoare de specialitate pentru învățământul preșcolar la Inspectoratul Școlar Județean Neamț, Mariana Coștas, responsabilă a comisiei metodice județene a educatoarelor, Virginia Popa, președintă a consiliului de coordonare a învățământului preșcolar pe municipiul Piatra Neamț. Sint cadre didactice care dețin o pondere însemnată în asigurarea — cu multă pricepere și tact, cu sollicitudine și modestie exemplare — reușitei tuturor acțiunilor de perfecționare — politică, profesională, metodică — a activității educatoarelor județului, dintr-o coeziune și forță, calitate și eficiență conținutului muncii de îndrumare și control.

Ar fi de amintit, spre exemplu, preocupările existente, coordonate de comisia metodică județeană, de a valorifica bogatul tezaur folcloric al județului Neamț — această „veche vatră etno-folclorică ce nu și-a pierdut din vitalitate și măreție” — în educarea patriotică, revoluționară a preșcolarilor. Astfel am aflat despre preocuparea educatoarei Profira Chifu de la Grădinița Oanș-Pingărați de a „trezi și menține în sufletul copiilor dragostea pentru autenticitatea obiceiurilor și portului specific zonei” — prin întiniri cu creatori populari din sat, înregistrarea pe bandă a unor creații folclorice locale, colecționarea de costume populare, a unor obiceiuri tradiționale (unelte de muncă, sculpturi în lemn), realizarea unor albume folclorice, amenajarea unui colț folcloric în incinta grădiniței — sau desore susținerea, recent, cu ocazia activității colective pe zonă, a unei reușite sezători folclorice la Grădinița Lunca-Tarcău. „Așa-i la noi la șezătoare”, sub conducerea educatoarei Georgeta Bejan.

Lor, și întregului detașament de modelatoare ale mlădițelor viitorului patriei, de „Ziua Învățătorului”, le aducem o sinceră urare de mai bine, de noi și grăitoare împliniri, ca acelea pe care, o clipă, am încercat să le surprindem în reportajul de față!

DOINA ȘTERESCU-SÎNTIMBREANU

Acțiuni, manifestări

„ZILELE ȘCOLII”

MARAMUREȘ

Desfășurate sub genericul „Creativitate și eficiență în învățămînt”, manifestările din cadrul „Zilelor învățămîntului maramureșean”, ediția a III-a (25 mai — 15 iunie) au avut, cu precădere, caracterul unui util schimb de experiență, între unități de învățămînt din județ, între cadre didactice de diferite specialități, în vederea perfecționării procesului instructiv-educativ. Dezbaterile și simpoziioanele, organizate în centrele metodice ale județului și în școli din alte localități, ca și sesiunile de referate și comunicări metodico-științifice ale cadrelor didactice au pus în discuție teme de actualitate și de larg interes, ca, de exemplu: „Modalități de optimizare a activității de predare-învățare în ciclul primar”, „Evaluarea — moment important al procesului de predare-învățare”, „Cabinetul multifuncțional — organizare și eficiență”, „Rolul experimentului în predarea biologiei”, „Calculatorul electronic și gîndirea umană”, „Rolul microfermei școlare în pregătirea și integrarea forței de muncă a satului” etc.

La acestea s-au adăugat sesiunea județeană de referate și comunicări științifice ale elevilor, precum și o serie de reușite spectacole în interpretarea unor formații artistice și sportive ale acestora.

HARGHITA

Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Filiala Societății de Științe Biologice din R.S. România au inițiat, în perioada 9—14 mai a.c., ediția a IX-a a „Zilelor biologilor” cu tema: „Implementarea profesorilor de biologie și științe agricole în protecția, conservarea și exploatarea rațională a resurselor naturale”. În cadrul acestei manifestări, desfășurate în școli din Miercurea Ciuc, Baile Tușnad, Toplița, Zetea și Dănești, au fost prezentate comunicări și referate privind integrarea tezelor și orientărilor cuprinse în documentele celei de a V-a Conferințe Naționale a partidului în procesul instructiv-educativ, rolul școlii în educarea elevilor în spiritul conservării, protejării și gospodăririi raționale a pădurilor, inițierea elevilor în cercetarea științifică ș.a. S-au desfășurat activități practice cu elevii și mese rotunde avînd ca teme „Rolul profesorilor de biologie și științe agricole în promovarea tehnologiilor avansate” și „Înființarea și îngrijirea plantațiilor de duzi în scopul creșterii vicimilor de mătase”.

Împreună cu Filiala Harghita a Societății de Științe Fizice și Chimice, Inspectoratul Școlar Județean a organizat, între 30 mai și 4 iunie a.c., „Săptămîna fizicii și a chimiei”, ediția a III-a, cu tema „Cercurile de elevi — cadru optim de stimulare a gîndirii științifice a tineretului școlar”, care a cuprins: sesiuni de referate și comunicări ale cadrelor didactice și elevilor, dezbaterile „Caracterul interdisciplinar al activității cercurilor de elevi”, activități demonstrative (cu mijloace de învățămînt realizate cu elevii și utilizînd calculatorul) și o microexpoziție cu produse ale muncii școlare.

VILCEA

Și la Școala Nr. 10 din municipiul Rimnicu Vilcea, manifestarea cunoscută sub denumirea generică de „Zilele școlii” a cuprins un interesant program de acțiuni, organizate pe parcursul a două zile: 14 și 15 mai a.c. În seșdînța festivă, la care au participat elevi, profesori și părinți, au fost evidențiate sarcinile învățămîntului în etapa actuală, succesele pe care le-au înregistrat cei 2.780 de elevi ai școlii, iar formațiile artistice au prezentat un susținut program artistic.

BUCUREȘTI

În cadrul „Primăverii culturale bucureștene”, în zilele de 27 și 29 mai a.c. s-a desfășurat finala celei de a III-a ediții a Festivalului de interpretare a muzicii instrumentale românești, manifestare organizată de Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Consiliul Municipal al Organizației Pionierilor și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din R.S. România. Organizat pe două secții, care au reunit peste 200 de elevi din școli generale, casele pionierilor și șoimilor patriei și din școlile cu clase de artă ale Capitalei, festivalul a prilejuit, în cadrul unui frumos și variat program artistic, afirmarea talentului interpretativ al unui mare număr de soliști și formații instrumentale, evidențiînd, în același timp, valoarea școlii muzicale românești.

Excursia școlară ca demers didactic

Activitate cu numeroase valențe educative

Activitate cu numeroase valențe educative, excursiile reprezintă forme de activitate școlară comune mai multor obiecte de învățământ, organizate în natură, la diferite instituții culturale sau întreprinderi productive, în vederea realizării unor sarcini instructiv-educative, legate de anumite teme prevăzute în programele școlare. Ele au un rol distinct și caracteristici proprii, fiind concepute în strânsă conexiune cu necesitățile învățământului. De aceea excursia școlară trebuie privită ca o activitate școlară instructiv-educativă și sportivă, ca o adevărată școală de educație multilaterală, în afară de clasă.

Scopul ei instructiv se realizează prin lărgirea orizontului de cunoaștere a unor fenomene naturale sau social-economice din perimetrul local sau din afara lui, prin activități de observare, cercetare și aplicare, în timp ce fondul educativ este concretizat prin formarea unor atitudini, convingeri, sentimente și deprinderi patriotice, morale și estetice.

Ca metodă de învățământ, excursia reprezintă un mijloc de predare a unor teme în afara clasei, de recapitulare, verificare și aprofundare a conținutului lecțiilor, de pregătire a unor lecții noi, cultivând, în același timp, deprinderile de a înțelege mai bine fenomenele din natură în toată complexitatea și permanența lor intercondiționare. De aceea, pe drept cuvânt, excursiile au fost apreciate de numeroase cadre didactice, care le-au verificat eficacitatea, adevărate „lecții vii”, desfășurate în mijlocul naturii și al creațiilor umane. Ele oferă, astfel, un cadru adecvat de asimilare, fiind îndrăgite de elevi, trezindu-le curiozitatea, pasiunea științifică, interesul pentru cercetarea individuală sau colectivă, pentru descoperirea unor elemente noi.

Prin aceste trăsături excursia apare și ca o formă de activitate practică, adecvată multor obiecte de învățământ dar, mai ales, geografiei, istoriei și științelor naturii.

Din punct de vedere al educației intelectuale, excursiile documentare contribuie la îmbogățirea orizontului cultural-științific al elevilor, la formarea concepției științifice despre lume, la dezvoltarea unor priceperi, deprinderi și procese intelectuale, cum ar fi: spiritul de observație, atenția, imaginația, operativitatea gândirii etc. Cu prilejul acestora, elevii se conving că natura și societatea sunt supuse unor legi obiective, care acționează independent de conștiința și voința omului, care pot fi, însă, cunoscute și utilizate în folosul său.

Excursiile didactice constituie, totodată, un important mijloc de educare morală. Ele contribuie în mare măsură la formarea conștiinței și comportării patriotice a elevilor, întregind și adâncind aportul lecțiilor. Cunoașterea nemijlocită a splendorilor naturii țării noastre, a obiectivelor istorice, a întreprinderilor și unităților productive, a mărețelor realizări din anii socialismului determină emoții și sentimente puternice, mai profunde uneori de-

cît cele dobândite din cărți și imagini. Cine a străbătut Carpații și Delta Dunării, cine a văzut cum se muncește într-o uzină, mină sau pe ogoare, cine a cunoscut tradițiile și obiceiurile poporului nostru, nu va uita niciodată impresiile produse de acele momente, iar sentimentele formate vor fi vii și bogate în substanță afectivă.

Prin excursii se dezvoltă spiritul colectiv, fiind consolidate convingerile și sentimentele corespunzătoare acestei atitudini: tovarăgia, prietenia, responsabilitatea și devotamentul față de colectiv. Dar, mai ales, se formează și se adâncesc deprinderi și obișnuințe de viață în colectiv. Elevii învață să se organizeze, să se ajute în muncă, să ceară și să ofere sprijin, să muncească în colectiv, să subordoneze interesele personale celor colective. Se dezvoltă, de asemenea, spiritul de inițiativă și de sacrificiu, altruismul, abnegația, simțul onoarei față de colectivul din care face parte, dirigenția în vederea atingerii scopului, perseverența de a învinge dificultățile, se educă voința și tăria de caracter.

Educația estetică reprezintă o altă latură a educației comuniste, la realizarea căreia excursia școlară își aduce contribuția. Contactul cu natura și viața socială oferă elevilor numeroase posibilități de sporire a capacității de a înțelege frumosul, de a-l receptiv și aprecia, provocându-le incitare, bucurie, emoții estetice.

Excursiile contribuie, în același timp, la stimularea creației artistice, izvorite din viața de zi cu zi a excursiei și valorificate la diferite șezători și focuri de tabără.

Totodată, excursiile didactice sînt un important mijloc pentru realizarea educației politice, pentru muncă a elevilor, de legare a învățământului de practică, de producție. Cu prilejul vizitelor în anumite unități productive, industriale sau agricole, sau al diferitelor activități desfășurate în timpul excursiilor, se oferă cadrelor didactice posibilitatea efectuării unor observații cu privire la aptitudinile și interesele pe care le au elevii și la grupurile de profesii către care ar manifesta preferințe, în vederea orientării profesionale.

Și, nu în ultimul rând, excursiile școlare oferă posibilitatea realizării unor sarcini de educație fizică: călirea organismului, întărirea sănătății, formarea și perfecționarea deprinderilor motrice, dezvoltarea deprinderilor de igienă personală și colectivă, sporirea capacității de muncă.

Realizarea scopurilor instructiv-educative ale excursiilor școlare depinde în mare măsură de stabilirea obiectivelor, a tematicii, itinerariului, de utilizarea judicioasă a metodelor specifice acestei activități, de influența pe care o exercită personalitatea cadrelor didactice însoțitoare și, desigur, de buna organizare a colectivului.

Prof. FLOREA ANDREI
Școala Nr. 52 din București
Prof. VIORICA ANDREI
Școala Nr. 66 din București

Prilej de recapitulare și corelare a cunoștințelor elevilor

Plecarea în excursie, într-o dimineață frumoasă, este pentru copii un eveniment. Un eveniment pe care ei îl doresc, îl așteaptă.

Mi-am planificat în acest trimestru o lecție-excursie geografică, prilej de recapitulare finală, la clasa a IV-a, la tema „Patria mea”. Traseul a fost: București—Tirgoviște, Sinaia, cu întoarcere pe Valea Prahovei. Elevii au avut prilejul să recunoască forme de relief, locuri și obiective studiate, realizări ale oamenilor muncii din industrie și agricultură. Îmbinate cu acestea, ei au fost stimulați să-și amintescă unele cunoștințe de istorie și despre natură, să culegă plante medicinale și, firește, să se joace.

În realizarea excursiei s-au conturat trei etape: pregătirea, desfășurarea și valorificarea instructiv-educativă. În acest scop, pentru buna pregătire a excursiei, am testat volumul de cunoștințe al elevilor, m-am documentat suplimentar, consultând bibliografia necesară. În aceeași măsură i-am pregătit pe elevi, făcându-le cunoscute itinerariul (pe care l-am marcat cu benzi pe hartă), obiectivele excursiei, recomandat-le regulile de circulație, de securitate și comportament, componentele echipamentului necesar. Pentru stimularea interesului lor, copiii au fost împărțiți în mai multe grupe, cu sarcini diferite în desfășurarea excursiei: grupa „ghizilor”, care a prezentat pe scurt, principalele etape, locuri, obiective industriale și istorice ce vor fi vizitate; grupa „istoricilor”, care a pregătit și a prezentat în fața clasei materiale referitoare la monumentele istorice ce vor fi vizitate — respectiv Complexul muzeal „Curtea Domnească” de la Tirgoviște; grupa „cultural sportivă”, care a întocmit un scurt program recreativ a formulat întrebări pentru jocul de orientare turistică și a realizat fotografii pentru albumul clasei; grupa „micilor naturalști” s-a preocupat de recunoașterea florei întâlnite, în mod deosebit a plantelor medicinale din zonă.

Am urmărit ca fiecare elev să-și realizeze sarcinile primite, ca toți elevii să-și noteze, de la început, obiectivele urmărite prin desfășurarea excursiei, să-și facă unele însemnări, dirijate sau independente, pentru a le valorifica în compunerea ce urma să o alcătuiască după excursie.

Parcurgînd acest traseu, elevii au fost îndemnați să observe pitorescul peisajului natural și înfrumusețat de munca oamenilor, Cetatea Domnească de la Tirgoviște, să admire din turnul Chindiei ampla platformă industrială a orașului. În drumul de la Tirgoviște spre Sinaia, elevii au văzut Termocentrala de la Doicești și Combinatul de Lianți și Azbociment de la Fieni. Ajunși la Sinaia, au poștopit pentru masă și recreație. De asemenea, li s-au arătat diversele forme de relief, așezarea lor în formă de amfiteatru — cimpie, deal, munte — diversele soiuri de plante specifice zonelor de relief prin care au trecut. În drum spre București, am făcut popasuri pentru a oferi copiilor posibilitatea să culegă plante medicinale, să desfășoare jocuri de orientare turistică și să se recreeze. În autocar, m-am preocupat să realizez o atmosferă plăcută înviorată de cîntece și glume și am organizat un mic concurs, intitulat „Cine știe răspunde”, pe marginea celor văzute în excursie. Premiile le-am înmînat a doua zi, în clasă.

Cunoștințele acumulate în mod practic în excursie și cele recapitulate au fost valorificate în cadrul unei compuneri intitulate: „Patria mea frumoasă și bogată”. În ziua următoare, am purtat cu elevii, în acest scop, o discuție, și i-am pus în situația să-și reamintescă ce au văzut, să-și ordoneze informația, să-și exprime sentimentele trăite, într-un limbaj ales, corect și nuanțat. Elevii au primit ca temă să alcătuiască această compunere pe baza unui scurt plan orientativ, alcătuit în clasă.

Inv. LUCRETIA RANGA
Școala „Vasile Alecsandri” din București

Devotați profesiei de educator

(Urmare din pag. a 5-a)

Nu se poate vorbi despre școlile județului Caraș-Severin fără a aminti măcar una dintre cele ce pregătesc forța de muncă pentru industria reprezentativă a județului. Am dorit să fie o unitate ea însăși reprezentativă între liceele cu acest profil. Și Liceul Industrial cu profil siderurgic, ce poartă simbolic numele orașului în care se află, OTELUL ROȘU (director prof. Eugenia Boldea, directori adjuncți: prof. Tamara Fodor și ing. Francisc Boldea), și-a câștigat de mult un loc fruntaș, nu numai între școlile județului, ci și printre cele de profil din întreaga țară. Aici se formează viitorii oțelari (liceul mai are și profil mecanic și electrotehnic) pentru unitatea patronatoare: Întreprinderea Metalurgică „Oțelul Roșu”. Remarcîndu-se în mod deosebit prin temeinică pregătire în meserie a elevilor, liceul s-a situat și în acest an pe locul I între cele care au obținut premii la faza pe țară a concursului pe meserii: locul I la oțelari, premiul special la electrotehnică, premiul II la mecanică, premiul III la laminori și două mențiuni. Cele trei repere din planul de producție al școlii — care nu de mult se importau — sînt executate în atelierele acesteia și aduc industriei noastre o substanțială economie. Reale microșcoli ale întreprinderii patronatoare, atelierele școlare, înzestrate cu turnătorie de fontă, laminor de benzi la rece, oțelărie electrică în curs de construcție, cele 19 cabinete și opt laboratoare dotate cu simulatoare, aparatul audiovizual, aparate de filmat, calculatoare, scheme, rețele electrice și pupitre de comandă, filme didactice, diapozitive ș.a., toate auxiliare prețioase în procesul instructiv-educativ sînt, în cea mai mare parte, rezultatul strădaniei elevilor și a profesorilor lor. O realizare de excepție poate fi socotit muzeul literar, ce impresionează și el prin bogăția și varietatea materialului expus aici: fotografii, facsimile, lucrări originale — sugerînd evoluția literaturii și a culturii române, de la începuturi și pînă în prezent. Opt săli însumează acest vast material documentar, admirabil prezentat și organizat pentru a oferi elevului un alt cadru decît sala de clasă, mai prielnic acceptării fenomenului literar. El reprezintă munca de o viață a pasionatului profesor de limba și literatura română, Tiberiu Boscaiu. Aflat în ultimul an al profesiei, el lasă generațiilor viitoare de elevi o moștenire a cărei valoare simbolică se adaugă dragostei pentru literatură.

Școala cu clasele I—X din orașul BĂILE HERCULANE — odată ce-i pășesti pragul — îți oferă surpriza unei reale „bijuterii”. Și o asemenea surpriză o trăiești în fiecare dintre cabinetele și laboratoarele elegante, fiecare mereu altul în ceea ce privește concepția mobilierului, valorificarea la maximum de funcționalitate a fiecărui spațiu. Mi te prezintă cu mîndrie justificată profesora Paraschiva Mărășeu, directoarea școlii, care și-a desfășurat aici toți cei 35 de ani de muncă neobosită. Conduce cu competență un colectiv didactic, dintre care majoritatea membrilor lui au gradul didactic I, a cărei destoinicie se reprecitează fericit în calitatea cunoștințelor elevilor. Mediile ridicate obținute de aceștia la concursurile școlare, la testele de verificare a cunoștințelor pentru înscrierea în treapta I oferă, de asemenea, prilejul validării muncii învățătorilor și profesorilor de aici, integrați, printr-o susținută activitate culturală și în viața orașului în care trăiesc.

N-aș putea încheia rîndurile de față, fără a aminti două dintre școlile din mediul rural al județului: Școala din comuna OBREJA și Școala din comuna GLIMBOCA, ambele cu rezultate demne de a fi menționate.

Situată într-o zonă de cîmpie, cu tradiții bogate în legumicultură, Școala din Obreja (director prof. Saveta Călin) are un lot didactic cu adevărat exemplar: cu seră, loturi experimentale, culturi intensive și pepinieră. Producțiile obținute aici de elevii ce au învățat să muncească cu hărnicie pămîntul le-au întrecut de mult pe cele ale cooperativei agricole de producție din localitate.

La Școala din Glimboca, profesorul de fizică, Tudor Popa, directorul unității, a trăit o mare bucurie, pe care ne-o împărtășește și nouă. Unul dintre elevii școlii, pregătit de el însuși, s-a situat pe locul al III-lea la olimpiada națională de fizică din acest an.

Numărul mare al școlilor vizitate nu ne-a permis decît o prezentare succintă a realizărilor lor. Le sînt comune condițiile deosebite de muncă și învățatură pe care le au elevii. Comună le este și dăruirea educatorilor într-o muncă plină de abnegație, pentru a le netezi acestora drumul spre cunoaștere, spre a-l forma harnic, curajoși și demni să ducă mai departe torța idealurilor noastre socialiste. Copiii și educatorilor lor le dorim, deopotrivă, mari succese și împliniri în muncă și învățatură.

Pentru creșterea eficienței procesului de predare-învățare

Din categoria activităților specifice sfîrșitului de trimestru și de un școlar face parte și lecția de recapitulare, moment important atît pentru reactualizarea, aprofundarea și consolidarea cunoștințelor transmise elevilor, cît — și mai ales — pentru sistematizarea acestora, pentru efectuarea unor complexe sinteze și a unor sugestive corelații intra și interdisciplinare.

Evidențierea rolului formativ al lecției de recapitulare a fost și scopul schimbului de experiență a profesorilor de geografie din județul Olt, organizat la Slatina, în ziua de 4 iunie a.c., sub egida Inspectoratului Școlar Județean și cu concursul Societății de Științe Geografice din R.S. România.

Integrată în activitatea de perfecționare metodico-științifică a profesorilor de această specialitate, acțiunea a urmărit, în același timp, să reflecte modul în care a fost și continuă să fie fructificată valoarea inițiativă a tovarășei prof. dr. Elena Bărbulescu, inspector școlar general al județului Olt, privind experimentarea predării în ore cuplate a tuturor disciplinelor de învățământ, la nivelul claselor gimnaziale și liceale. Argumentele aplicării și extinderii acestui procedeu în școlile județului se întemeiază pe rezultatele cercetării întreprinse cu mult înainte la Liceul Agroindustrial din Scornicești, coordonate și îndrumate de prof. dr. Elena Bărbulescu, referitoare la predarea unor teme ample pe unități de timp variabil — de la 2 la 6 ore — în lecții care cupleză cite două ore succesive. După cum reiese și din volumul „Conducerea științifică a școlii”, semnat de prof. dr. Elena Bărbulescu și prof. Dumitru Stoica (Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1977), predarea lecțiilor în ore cuplate conduce la sporirea eficienței acestora, oferind profesorilor posibilitatea de a utiliza mai bine timpul planificat pentru realizarea unei anumite teme sau a unui anumit capitol din programă, de a îmbina diferite metode didactice care asigură participarea activă a elevilor și creșterea ponderii activităților independente și a muncii diferențiate. Totodată, un asemenea mod de organizare, diminuează numărul disciplinelor de învățământ cuprinse în orarul

unei zile, fapt care vine în sprijinul pregătirii elevilor.

De asemenea, în această concepție au fost organizate și lecțiile recapitulative de geografie prezentate și discutate în cadrul schimbului de experiență amintit, în următoarele unități de învățământ din Slatina: Liceul de Științe ale Naturii „Radu Greceanu”, Liceul de Matematică-Fizică „Ion Miclescu”, Școala Nr. 7, Școala Nr. 2 și Școala Nr. 1.

Dezbaterea în plen s-a desfășurat pe baza lecțiilor asistate și a comunicărilor prezentate de profesorii de specialitate, dintre care amintim: „Forme și modalități de integrare în lecțiile de recapitulare finală și sinteză a documentelor de partid și de stat”, „Contribuția lecțiilor de recapitulare și sinteză la realizarea educației materialist-științifice și patriotice a elevilor”, „Consolidarea cunoștințelor de geografie economică locală prin lecții de recapitulare finală”, „Modalități de integrare în lecțiile de recapitulare finală a mijloacelor de învățământ”. De asemenea, profesorii prezenți la această dezbateră au urmărit cu interes expunerile susținute de lector dr. Petre Bărgăoanu de la Universitatea din București („Orientări metodice cu privire la conținutul și structura lecțiilor de recapitulare finală și de sinteză”), de cercetătoarea științifică dr. Veselina Urușu, de la Institutul de Cercetări Geografice din Capitală („Cunoașterea orizontului local, formă de îmbogățire a cunoștințelor geografice și de consolidare a sentimentelor patriotice la elevi”), precum și intervenția profesorului Simion Bagdazar, inspector de specialitate la Inspectoratul Școlar. Lucrările schimbului de experiență s-au încheiat prin cuvîntul profesorului Dumitru Filip, inspector general în Ministerul Educației și Învățământului care a relevat numeroase aspecte pozitive ale procesului instructiv-educativ din județul Olt — oglindite și prin intermediul acestei acțiuni — precum și preocupările merituoase ale cadrelor didactice, care predau geografia, pentru perfecționarea pregătirii lor politico-ideologice, metodice și de specialitate.

VALERIA BACIU

Succese de prestigiu ale școlii românești

Primăvara aceasta, mai exact în luna mai, învățământul românesc a fost în-cununat de noi succese ale elevilor în prestigioase competiții internaționale. Aceste succese confirmă, încă o dată, înalta sa calitate, concepția modernă, profund științifică în care a fost structurat, concepție datorată tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului.

La scurt timp după încheierea etapei pe țară a olimpiadelor școlare, în care rezultatele obținute la majoritatea disciplinelor au fost superioare celor din anii anteriori, s-a desfășurat Balcaniada de matematică și de chimie. În acest an, cea de a V-a ediție a Balcaniadei de matematică a avut loc la Nicosia, în Cipru, între 1 și 7 mai. Continuând succesele ediției din anul școlar trecut, și în această ediție, echipa elevilor români care a concurat cu elevi din Bulgaria, Cipru, Grecia și Iugoslavia s-a situat pe primul loc, obținând cinci premii I și un premiu III.

Iată și numele câștigătorilor: **Adrian Vasiliu**, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică Nr. 2 din Cluj-Napoca; **Andrei Moroianu**, clasa a XI-a, Liceul de Matematică-Fizică Nr. 1 din București; **Adrian Barbu**, clasa a XI-a, Liceul de Matematică-Fizică „Gheorghe Șincai” din Bala Mare; **Adrian Rădulescu-Banu**, clasa a XI-a, Liceul de Matematică-Fizică „Mihai Viteazul” din București; **Octavian Halmaghi**, clasa a X-a, Liceul de Matematică-Fizică „Gheorghe Lazăr” din Sibiu (toti, premiul I); **Daniel Belțiu**, clasa a XI-a, Liceul de Matematică-Fizică „Traian” din Drobeta Turnu-Severin.

Aceleași remarcabile succese, care atestă înaltul prestigiu al școlii românești de chimie, le-au obținut și elevii participanți la Balcaniada de chimie, desfășurată în orașele Sofia și Kovacevți, în Republica Populară Bulgaria. Tinerii chimiști români s-au situat pe locul I în clasamentul pe națiuni, obținând două premii I și trei premii II. Numărul total de puncte cumulate (438,5), întrece cu 35 de puncte pe cel obținut de echipa Bulgariei, care a ocupat locul II, urmată în clasament de cea a Iugoslaviei și Ciprului.

Prezentăm, cu mindrie și satisfacție, numele câștigătorilor: **Jenel Vătămanu**, clasa a XII-a, Liceul de Științe ale Naturii din Galați; **Emil Tripa**, clasa a XII-a, Liceul Industrial Nr. 12 din Arad (ambii, premiul I); **Daniel Funeriu**, clasa a XI-a, Liceul de Filologie-Istorie

din Timișoara; **Sabina-Andrada Zuraș**, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „Mircea cel Bătrîn” din Constanța; **Costică Aloman**, clasa a XII-a, Liceul de Matematică-Fizică „N. Bălcescu” din Brăila, toți, premiul al II-lea, (iar eleva **Sabina-Andrada Zuraș** și o mențiune specială a juriului pentru originalitatea și completa rezolvare a unei probleme teoretice).

Tot în luna mai, elevii noștri au participat și la una dintre cele mai prestigioase întreceri școlare internaționale — „Certamen Ciceronianum Arpinas” — ce a reunit pe elevii care studiază latina.

La ediția din acest an, organizată în orașul italian Arpino (locul de naștere al celebrului filosof Cicero) au participat 427 de elevi, reprezentând 264 de licee din 14 țări. Dovădind o temeinică pregătire, elevul **Barbu Popescu**, de la Liceul de Filologie-Istorie „Zoia Kosmodemianskaia” din București, a obținut premiul II și „Medalia de aur”, iar elevul **Dan Ungureanu**, de la Liceul de Filologie-Istorie din Timișoara, „Mențiune de onoare”, ceilalți patru participanți români obținând, de asemenea, punctaje maxime. Meritul elevilor români este cu atât mai mare, cu cât la acest concurs s-au acordat, în total, numai 10 premii și mențiuni.

M. VERDEȘ

Olimpiada școlară de Istoria României, faza pe țară

La Buzău, a avut loc în vacanța de primăvară olimpiada de istoria României, faza pe țară, la care au participat 450 de elevi din gimnazii și licee din toate județele țării și din Municipiul București.

Desfășurată sub auspiciile generoase ale Festivalului Național „Cîntarea României”, manifestarea a reunit, ca și la edițiile anterioare, pe cei mai buni dintre elevii cei buni, care s-au întrecut la faza de masă și au cucerit rivniții lauri ai consacrării. Se realizează astfel, și prin această modalitate devenită tradițională, indicațiile prețioase ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a face cunoscută și prețuită de către elevii istoria unică și unitară a poporului român, care evidențiază în spiritul adevărului, fiecare etapă de dezvoltare economică, socială, fiecare perioadă istorică, precum și luptele purtate de înaintași, de masele populare și de personalități, pentru eliberarea socială și națională, pentru progres și instaurarea societății lipsite de exploatare, pentru independență și suveranitate.

An de an, numărul celor ce manifestă interes pentru istoria patriei este în continuă creștere, ajungându-se ca, în acest an la faza de masă să participe aproape 300 mii de elevi. Elementele de ordin cantitativ se completează firesc cu cele de ordin calitativ, superioare — fără tăgădă — celor obținute la edițiile anterioare. Din cei 450 de elevi prezenți la faza re-

publicană, 236 au obținut note peste 8. (85 la clasa a VIII-a, 29 la clasa a IX-a, 45 la clasa a X-a, 48 la clasa a XI-a, 29 la clasa a XII-a); s-au obținut 10 premii I, 16 premii II, 19 premii III, 105 premii speciale și 86 mențiuni. De asemenea, mediile pe clase au fost mai mari, comparativ cu toate cele 11 ediții anterioare: 7,53 la clasa a VIII-a, 7,28 la clasa a IX-a, 7,37 la clasa a X-a, 8,09 la clasa a XI-a, 8,08 la clasa a XII-a, media generală fiind de 7,59.

Aceste câteva elemente de ordin cantitativ exprimă, convingător, locul pe care studiul istoriei îl ocupă în învățământul românesc. El exprimă, totodată, atracția și interesul pe care le exercită în rândul tinerei generații cunoașterea și aprofundarea trecutului istoric al poporului nostru, formarea sentimentelor de dragoste și respect pentru faptele glorioase ale generațiilor trecute, a atitudinii înaintate față de muncă în societatea socialistă.

Rezultatele sînt fundamentale, de asemenea, pe mai buna pregătire a elevilor, care au demonstrat un volum de cunoștințe deosebit de bogat, precum și o sporită capacitate de analiză și sinteză, o matură interpretare a evenimentelor și fenomenelor istorice, a faptelor pozitive și a celor reprobabile. Lucrările evidențiază, în același timp, și spiritul combativ al elevilor, clădit pe argumente științifice, față de încercările unor istorici

străini de a prezenta tendențios și denigrator unele momente fundamentale ale istoriei noastre. Tăria argumentelor, căldura motivației sînt premise pentru formarea unor cetățeni buni cunoscători ai istoriei, a unor apărători de nădejde ai mărețelor realizări din zilele noastre.

Este un adevăr de necontestat faptul că, acolo unde pregătirea elevilor începu cu prima zi de școală, unde grija pentru munca în cercurile de istorie este o permanentă, rezultatele sînt pe măsura efortului. Despre loturile de elevi din Municipiul București, cele din județele Suceava, Dolj, Vrancea, Hunedoara, Olt, Prahova, Argeș, Constanța, Timiș, se poate afirma cu certitudine că „sînt laurate” permanente, că profesorii îi învață pe elevi să învețe, să valorifice bogata informație istorică, să releve, în spiritul documentelor Partidului Comunist Român, adevărurile perene, momentele fundamentale pe care se structurează complexul edificiu al istoriei noastre naționale. Se detașează reprezentanții unor școli care, ani de-a rîndul, au obținut rezultate superioare: Liceul Pedagogic din Botoșani, Liceul Pedagogic din Cimpulung Muscel, Liceul de Matematică-Fizică „I. L. Caragiale” din Ploiești, Liceul de Filologie-Istorie „Zoia Kosmodemianskaia” din București, Liceul de Științele Naturii „Radu Greceanu” din Slatina, Liceul Economic din Focșani, Liceul de Filologie-Istorie din Timișoara, Liceul de Filologie-Istorie din Craiova, Liceul „Mihai Eminescu” din Buzău, Liceul Pedagogic din Suceava.

Deși probele de concurs au cunoscut, an de an, o complexitate crescîndă, nivelul de pregătire al elevilor s-a dovedit a fi din ce în ce mai bun: o informație mai bogată, extrasă din literatura cea mai recentă, o interpretare de înaltă științifică.

Ar fi nedrept să nu amintim și despre cei care s-au preocupat cu migală și răbdare de sădirea, în sufletul elevilor, a sentimentelor de dragoste și respect față de jertfa înaintașilor, de formarea, în spiritul demnității și al mindriei naționale, a viitorilor cetățeni: profesorii de istorie, toți profesorii, educatori angajați în stăruitoarea operă de făurire a conștiințelor. Căci laurii culesi la olimpiade se cuvin, în egală măsură, și magiștrilor și discipolilor lor aflați azi pe băncile școlii. Lor și celor care și-au îndeplinit cu prisosință nobila misiune de educatori angajați.

Prof. TRIFON CĂRAUȘU
Inspector general în Ministerul
Educației și Învățămîntului

Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri

Desfășurată în ziua de 16 iunie a.c., Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri a analizat, cu exigență și răspundere, în spiritul tezelor, ideilor și orientărilor formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recentele ședințe ale Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., activitatea organelor și organizațiilor sindicale în domeniile economico-profesional și social, al muncii organizatorice și politico-educative pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

În raportul prezentat a fost adresat un fierbinte omagiu secretarului general al partidului, genialul arhitect al victoriilor noastre pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru magistrala Expunere rostită la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie a.c. și au fost exprimate hotărîrea și angajamentul tuturor cadrelor didactice de a contribui la îndeplinirea prevederilor acestui document de inestimabilă valoare teoretică și practică. Totodată, s-au exprimat respectuoase mulțumiri tovarășei academiciene doctore inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, pentru contribuția hotărîtoare pe care o aduce la afirmarea fără precedent a învățămîntului și cercetării în sfera vieții culturale-științifice românești.

Pornind de la ideea, subliniată de secretarul general al partidului în această expunere, că învățămîntul, știința și cultura constituie factori hotărîtori în perfecționarea și modernizarea forțelor de producție, în ridicarea nivelului de cunoaștere al poporului și în asigurarea unei temeinice pregătiri a forței de muncă, Comitetul Uniunii — s-a precizat în raport — cu sprijinul Ministerului Educației și Învățămîntului și al inspectoratelor școlare, a acționat pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ și integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția. Sindicatele și organele colective de conducere din școli, sub îndrumarea organizațiilor de partid au acordat o mai mare atenție organizării și desfășurării întrecerilor socialiste. Din evaluările realizate recent reiese că punctajele acumulate de majoritatea județelor sînt în creștere, în special la indicatorii de bază. A sporit preocuparea organizațiilor sindicale, a consiliilor de conducere din învățămîntul liceal pentru orientarea școlară și profesională a elevilor, menită să contribuie la asigurarea forței de muncă în sectoarele prioritare ale econo-

miei naționale. Creșterea aportului membrilor de sindicat din învățămînt la activitatea de cercetare științifică și tehnică s-a concretizat și prin numărul de invenții și inovații realizate în ultima perioadă, valorificarea și generalizarea acestora contribuind la promovarea progresului tehnic, la creșterea productivității muncii și a eficienței economice din diferite ramuri ale industriei și agriculturii. Astfel, în ultimii doi ani, Ministerul Educației și Învățămîntului a obținut calitatea de titular pentru 942 invenții și inovații. În aceeași perioadă au fost prezentate în manifestări naționale 967 de lucrări, din care 182 au fost premiate.

Ajunsă la cea de a IV-a ediție, manifestarea metodică-științifică „Creativitate și eficiență în învățămînt”, care, în acest an școlar, parcurge etapa de masă, a atras un mare număr de cadre didactice și specialiști în realizarea unor lucrări de un deosebit interes pentru instruirea, educarea și pregătirea tehnico-productivă a tinerei generații. În numeroase județe, sindicatele și organele colective de conducere au integrat momentele mai importante ale fazei de masă în cadrul zilelor și săptămînilor școlii, a unor simpozioane și reuniuni științifice.

Raportăm Plenarei — s-a menționat în raport — că sindicatele și Comitetul Uniunii au acționat pentru legarea mai strînsă a muncii politice și cultural-educative de cerințele activității economice și profesionale, precum și pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor sindicale. A fost subliniată, în continuare, preocuparea a numeroase organizații și comisii sindicale care au făcut ca adunările lunare ale grupelor sindicale să constituie sesiuni deschise ale adunărilor generale ale oamenilor muncii.

Deși Comitetul Uniunii, sub îndrumarea și cu sprijinul direct al Consiliului Central al U.G.S.R., a inițiat și organizat numeroase acțiuni profesionale, politico-educative, sociale, totuși nu a urmărit de fiecare dată finalizarea și eficiența acestora, nu a insistat îndeajuns pentru cuprinderea și antrenarea tuturor membrilor de sindicat în aceste acțiuni. Se impune să se acționeze, în viitor, — așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în recenta expunere — pentru ca sindicatele să nu rămîn în afara nici unei probleme care privește viața și activitatea, acordînd o atenție deosebită problemelor sociale. Organizațiile sindicale se vor preocupa de perfecționarea și autoperfecționarea profesională, de soluționarea unor probleme de muncă și viață ale cadrelor didactice care își desfășoară activitatea în mediul rural.

Dînd o înaltă apreciere ideilor, tezelor și orientărilor novatoare, de însemnătate istorică, cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la unele probleme ale conducerii activității economico-sociale, ale muncii ideologice și politico-educative, precum și a situației internaționale, Comitetul Uniunii, activul său, toți membrii de sindicat din învățămînt, se angajează să nu precupețească nici un efort, să acționeze cu spirit și pasiune revoluționară pentru creșterea contribuției lor la vastul proces de edu-

care comunistă a maselor, de înfăptuire a Programului partidului de edificare a societății socialiste și înaintare a României spre comunism. După prezentarea raportului și a programului de măsură au urmat dezbaterile. Vorbitorii s-au referit la preocupările existente pentru transpunerea operativă în activitatea didactică a tezelor, ideilor și orientărilor cuprinse în documentele analizate cu acest prilej.

V. APOSTOL

Faza națională a concursului „Cupa Învățămînt — Cultură”

La faza națională a „Cupei Învățămînt-Cultură”, care a avut loc la Reșița, în zilele de 10 și 11 iunie a.c., reprezentanții și echipele sindicatelor din învățămînt au obținut următoarele rezultate: **Tenis de masă — băieți**: locul I — Viorel Toma (Giurgiu); locul II — Papp Ernest (Cluj); locul III — Valentin Dojan (Buzău). **Tenis de masă — fete**: locul I — Mihaela Truscă (Tulcea); locul II — Eleonora Mihalca (Timiș); locul III — Floreata Panduru (Dolj). **Tenis de cîmp — băieți**: locul I — Ilie Cojan (Dolj); locul II — Popescu Radu Nichifor (Constanța); locul III — Ioan Crișan (Arad). **Tenis de cîmp — fete**: locul I — Lenuța Ivancu (Constanța); locul II — Viorica Popușoi (Botoșani); locul III — Georgeta Obradovici (Timiș). **Șah — băieți**: locul I — George Nichitiu (Cluj-Napoca); locul II — Ionel Vărsănuș (Timiș); locul III — Ion Ivan (Giurgiu). **Șah — fete**: locul I — Jenița Hlibac (Petroșani); locul II — Maria Mușat (Buzău); locul III — Rodica Ghisa (Timiș). **Volei — băieți**: locul I — Bacău; locul II — Caraș-Severin; locul III — București. **Volei — fete**: locul I — Iași; locul II — Constanța; locul III — Dolj.

În sprijinul cadrelor didactice și elevilor din liceele pedagogice

În zilele de 20—22 mai a. c., Liceul Pedagogic din Ploiești a fost gazda unui util și interesant schimb de experiență privind perfecționarea și modernizarea conținutului activităților de pregătire profe-

sională a elevilor din liceele pedagogice, organizat de Inspectoratul Școlar Județean Prahova. La această acțiune au participat cadre didactice și elevi de la liceele pedagogice din Brașov și Cimpulung (județul Argeș). În deschidere au luat cuvîntul reprezentanții ai Comitetului Județean Prahova al Partidului Comunist Român, ai Ministerului Educației și Învățămîntului, ai Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, precum și ai Inspectoratului Școlar Județean. În continuare, cei prezenți au asistat la lecții, la clasele I—IV, și la activități recreative de genul „Cine știe câștigă”, susținute de elevii Liceului Pedagogic din Ploiești, la cercul literar cu tema „Cultura și personalitatea învățătorului”. Au mai participat la simpozionul „Învățămînt, factor de cultură și civilizație”, la care a fost invitat și lector univ. dr. Ioan Neacșu, de la Catedra de pedagogie-psihologie a Universității din București și la un concurs — organizat pentru elevii celor trei licee pedagogice — „Prahova — trepte de istorie”. În cadrul schimbului de experiență au fost prezentate și rezultatele cadrelor didactice și ale elevilor din liceul gazdă, care a obținut locul I pe județ, înregistrînd 151 de premii și mențiuni la faza județeană a concursurilor școlare și cinci la faza națională; 14 premii și mențiuni la faza județeană a sesiunii de comunicări și referate a elevilor și trei la faza națională; 10 premii la faza județeană și șapte premii I pe țară în cadrul concursului și Festivalului Național „Cîntarea României”. S-au vizitat cabinetele, laboratoarele și atelierul liceului și școlii de aplicație.

Întrecerile sportive la handbal și baschet, programul artistic prezentat de formațiile celor trei licee, seara cultural-distractivă, vizitarea unor obiective social-culturale din municipiul Ploiești, întîlnirea cu actorii Ion Caramitru și Oana Sirbu și vizionarea filmului „Declarație de dragoste”, ca și toate celelalte activități din program, au contribuit la o mai bună cunoaștere a elevilor și a preocupărilor cadrelor didactice care îi îndrumă în vederea desăvîrșirii pregătirii lor ca viitori învățători.

VIOLETA ANDRESCU

CONSULTATIE

Filosofia istoriei și știința istoriei (I)

Prin însăși esența ei, filosofia istoriei este concepția despre unitatea procesului istoric și legăturile lui, despre sensul și subiectul istoriei, precum și despre metodele și procedeele cercetării și cunoașterii acestora. Căci istoricitatea vieții sociale și spirituale, a omului însuși ca ființă socială și subiect al istoriei, constituie, într-o perspectivă mai largă, punctul de plecare al filosofiei însăși, în măsura în care ea se propune ca o concepție științifică despre lume și viață. De fapt, preciza Marx, tocmai pentru că gândirea „este gândirea acestui individ determinat, ca rămânând gândirea lui, determinată de individualitatea lui și de relațiile în cadrul cărora trăiește”.

Filosofia istoriei ca disciplină se anunță în evoluția filosofiei clasice moderne de la Kant la Hegel, prin teza că istoria universală este „progresul în conștiința libertății, progres pe care noi trebuie să-l cunoaștem în caracterul său necesar”. Într-o formă abstract-idealistică, Hegel a exprimat procesul complex de auto-realizare a omului în istorie și de însurare a lumii, pe măsura progreselor cunoașterii și acțiunii, în sfera lumii umane, în „istoria lumii”. Ilustrul filosof modern sesiza, astfel, cu multă pătrundere, dimensiunea sensului, a unei „raționalități” (adică necesității) în mersul istoriei.

Bazele reale ale acestui „progres în conștiința libertății”, progres logic, necesar, în care Hegel vedea sensul istoriei lumii, au fost dezvăluite însă abia de către Marx și Engels prin descoperirea premiselor reale ale istoriei și a celor veritabile ale concepției asupra istoriei. „Nu sacra noțiune despre om — sublinia Marx — ci oamenii reali, în desfășurarea relațiilor lor reale, creează relațiile empirice pe care apoi, în mod retroactiv, oamenii le reconstruiesc, le infățișează și le reprezintă, le consolidează și le justifică drept revelații ale noțiunii de om”.

Nu mai pe aceste baze, ale omului concret, ființă reală, socială, putem înțelege și „subiectul” și „sensul” istoriei ca veritabile, nu ca subiect „pur” și nici ca „raționalitate” pur și simplu. Pentru concepția marxistă, determinismul istoric oferă premisele teoretice ale înțelegerii omului ca ființă activă, creatoare, făuritor al propriei sale istorii. Tocmai de aceea, trebuie să menționăm că idealismul istoric — nici cel hegelian, nici cel contemporan — nu poate explica fenomenul complex al omului ca „subiect” și sens al istoriei. Oricărei concepții idealiste despre om ca entitate abstractă, ca „spirit absolut” trebuie să-i opunem concepția științifică a lui Marx despre om ca totalitate, ca ansamblu al relațiilor sociale.

Menirea unei explicații materialiste a istoriei este în esență de a descoperi conexiunile reale, ceea ce înseamnă, în ultimă instanță, sesizarea legăturilor istorice, a factorilor obiectivi ai dezvoltării sociale. Forțele motrice ale istoriei tr-

buie căutate astfel în istoria însăși, nu în afara ei. A aprofunda cauzele determinante, care se oglindesc ea mobiluri conștiente în mintea oamenilor în acțiune, este singura cale prin care se ajunge la legile ce guvernează istoria — ială principală idee ce constituie piatra unghiulară a concepției materialiste a istoriei.

În reconstrucția ei teoretică marxistă, filosofia istoriei se propune, totodată, ca teorie modernă a progresului și ca metodologie generală a științelor istorice, menite să explice fenomenele istorice pornind de la înțelegerea esenței sociale a omului și de la istoricitatea vieții sociale. Căci, ființa istorică este omul însuși în contextul vieții lui materiale și culturale, în care se afirmă prin muncă și creație și se particularizează prin conștiința mobilurilor și scopurilor acțiunii sociale.

Este vorba de obiectivarea, specific umană, în contextul unității dintre libertate și determinismul istorico-social obiectivare prin care are loc nu o simplă adaptare a omului la mediul înconjurător, ci însăși făurirea lumii istorico-culturale. De fapt, așa cum preciza F. Engels, „libertatea nu constă în visata independență față de legile naturii, ci în cunoașterea acestor legi și în posibilitatea dată prin aceasta de a le pune în mod sistematic în acțiune pentru atingerea anumitor scopuri”. Deosebirea de esență, de legitate dintre societate și natură, dintre devenirea umană istorică și istoria naturii devine inteligibilă astfel numai în perspectiva determinismului istoric.

Spre deosebire de determinismul mecanicist și în opoziție cu orice reducționism (prin absolutizarea unuia sau altuia dintre factorii progresului), concepția marxistă a istoriei analizează legătura obiectivă a vieții sociale, interacțiunea dintre progresul material, tehnic și economico-social și progresul în plan intelectual, moral, artistic, al valorilor și al culturii. Progresul istoric este conceput astfel ca o unitate concretă în diversitate. Concepția marxistă nu absolutizează factorul economic (asa cum o acuză critica marxismului), dar nici nu supralicitează acțiunea vreunui dintre ceilalți factori și, cu atât mai puțin, nu absolutizează autonomia vieții spirituale și culturale. Progresul valoric și al umanismului este conceput ca expresie a unității dintre necesitate și libertate, a afirmării libere a personalității umane.

În noul stadiu al dezvoltării istoriei și al orientării cercetării istorice spre spații mai puțin cunoscute ale istoriei universale și ale interreferențelor dintre aceasta și istoriile diferitelor națiuni, capătă o tot mai mare importanță problemele teoretico-metodologice, de concepție și de procedură, de investigare.

Prof. univ. dr. ALEXANDRU BOBOC
Universitatea București

Implicarea informaticii în procesul de învățămînt

(Urmare din pag. 1)

mare, în general, limbajele de programare vin și se duc, programarea rămîne. Cei care au învățat ca studenți FORTRAN sau COBOL sînt acum confrunțați cu învățarea limbajelor inteligente artificiale, LISP și PROLOG. Este clar că principalul în educația informatică îl constituie asimilarea unui anumit tip de gândire, gândirea algoritmică, dobîndirea unor idei și deprinderi de bază în ceea ce privește comunicarea om-mășină. Dacă detaliile învățate nu au și o valoare categorială, învățarea unui limbaj de programare nu reprezintă mare lucru. Așa cum o limbă naturală poate fi învățată și empiric, pentru a face față unei situații practice, dar și științific, așa cum o abordează lingvistica, limbajul de programare poate fi și el învățat într-un mod mai mult sau mai puțin semnificativ. Mă întreb dacă învățarea limbajului om-mășină n-ar trebui articulată cu învățarea gramaticii limbilor naturale (inclusiv aici atît limba română cît și limbile străine care se învață în școală) și cu învățarea unor limbaje artificiale fundamentale (în primul rînd, limbajul matematic, dar și cel al formulor chimice, de exemplu). Aleg exemplele din matematică numai pentru că aici cunosc mai bine situația. La clasa a XII-a, locul imens ocupat de funcțiile primitive nu se mai justifică în condițiile în care, datorită informaticii, atenția s-a deplasat spre evaluarea aproximativă a integralelor, cu ajutorul sumelor integrale. În general, calculul aproximativ, cu atenție acordată costului operației de aproximare, deci a complexității algoritmului folosit, devine unul dintre obiectivele centrale ale educației matematice în condițiile revoluției informatică. În acest sens, problema rapidității convergenței

devine și ea importantă. Se consumă prea mult timp cu polinoame, ecuații algebrice și structuri algebrice (de unde lipsește exact structura fundamentală în informatică, aceea de monoid liber generat de un alfabet; limbajul este tocmai o parte a acestui monoid liber), cu o foarte slabă perspectivă teoretică și eficiență aplicativă, în actuala lor configurație în programe și manuale.

Matematica școlară și-ar putea mări simțitor raza ei de acțiune interdisciplinară. Este adevărat că din unele manuale nu lipsesc aspectele aplicative, dar accentul trebuie să cadă și pe capacitatea matematicii de a furniza modele ale realului. Problemele date la diferite examene și concursuri de admitere, la olimpiadele de matematică, nu ar trebui să evite aceste aspecte, care conferă matematicii o funcție de cunoaștere și o valoare culturală deosebită. Iar structura problemelor propuse la aceste examene de natură competitivă dictează în mare măsură direcțiile de interes și de antrenament ale tinerilor.

Experiența inițiativelor unor profesori, care, în cadrul unor cercuri de elevi sau în tabere de informatică, au aplicat cu succes informatica în predarea fizicii, chimiei, biologiei, geografiei, gramaticii, arată că interdisciplinaritatea poate fi realizată. Unele lucrări, care prezintă redări de acest fel s-au aflat în programul unor sesiuni științifice din ultimii ani. O parte din ele a fost sau va fi publicată. Revista „Studii și cercetări de documentare” a publicat de mai multe ori articole de acest tip, inclusiv traduceri ale unor articole de autori străini. La sesiunile științifice ale elevilor au fost, de asemenea, prezentate unele comunicări relative la impactul informaticii asupra predării disciplinelor școlare. Toate aceste contribuții trebuie articulate și sistematizate, pentru a fi valorificate fără intarziere.

ZIUA PIONIERILOR — SĂRBĂTOARE A COPILĂRIEI FERICITE

Ca în fiecare an, „Ziua Pionierilor”, împreună cu serbarea dedicată incheierii anului școlar și „Ziua Învățătorului”, se constituie într-un moment de bilanț al amplului proces de instruire și educare a celei mai tinere generații a patriei. Anul acesta sărbătorim „Ziua Pionierilor” în condițiile în care întregul nostru popor, strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, acționează cu dăruire pentru transpunerea în viață, la un nivel calitativ superior, a istoricelor hotărâri ale Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român, pentru a întîmpina cu noi înfăptuiri și rezultate aniversarea, în acest an, a unor evenimente importante din istoria patriei și partidului nostru.

Sărbătorirea „Zilei Pionierilor” reprezintă pentru toți copiii patriei un minunat prilej de a-și exprima, din adîncul inimilor, sentimentele de fierbinte dragoste, aleasă prețuire și profundă recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, față de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, pentru grija și atenția deosebită cu care înconjoară tinerele vîrstare, pentru condițiile minunate de viață, muncă și învățură, de educare și formare multilaterală ce sînt asigurate tuturor copiilor României Socialiste.

Cu inimile pline de recunoștință pentru copilăria fericită pe care o trăiesc în anii de mîrește împliniri ai Epocii Nicolae Ceaușescu, purtătorii cravatei roșii cu tricolor raportază cu mîndrie că și în acest an școlar au obținut rezultate bune și foarte bune la învățură — principală lor îndatorire patriotică — și în activitatea practică, în pregătirea politico-ideologică și moral-civică, în acțiunile de muncă patriotică desfășurate în cadrul întrecerii „Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei”.

Urmînd îndemnul tovarășului Nicolae Ceaușescu de a cunoaște și cinsti trecutul glorios și prezentul socialist al patriei, pionierii participă și în acest an la acțiunea complexă de educare patriotică a pionierilor și școlarilor „Tot înainte” și la acțiunea concurs „Patrie română, țară de eroi”, în cadrul căreia sînt organizate ample manifestări politico-educative de cunoaștere și omagiere a celor mai importante momente din istoria milenară a poporului nostru, a mărețelor realizări obținute prin muncă eroică în anii socialismului și, cu deosebire, în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

Prin faptele lor de muncă și învățură, prin acțiunile politico-educative organizate, copiii patriei dovedesc a-

tașamentul lor nemărginit față de patrie și partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, marele conducător al națiunii noastre, care a considerat întotdeauna că tinăra generație reprezintă însuși viitorul țării, o puternică forță socială, menită să ducă ferm înainte făclia progresului și civilizației pe pămîntul străbun al scumpei noastre patrii.

Copiii patriei își exprimă cu prilejul „Zilei Pionierilor” hotărîrea și angajamentul ferm de a învăța și munci, de a se pregăti temeinic pentru a se forma ca demni urmași ai comuniștilor, de a fi cu gîndul și fapta alături de frații și părinții lor în marea operă de edificare a socialismului și comunismului în România.

Gîndurile de dragoste și recunoștință ale purtătorilor cravatei roșii cu tricolor se îndreaptă către cadrele care muncesc cu pionierii și școlarii patriei, educatoare, învățători și profesori, care, îndeplinind funcția de comandanți instructori, de îndrumători ai grupelor de școli ai patriei, de conducători de cercuri sau formații și ansambluri artistice pionieresti, își dedică întreaga lor capacitate înfăptuirii sarcinilor de mare răspundere pe care partidul le-a încredințat-o, aceea de a educa și forma tinăra generație prin și pentru muncă, în spirit comunist patriotic, revoluționar.

Trîind în România Socialistă — țara păcii — vegheați și ocrotiți cu grijă și dragoste de întregul partid și popor, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășa Elena Ceaușescu, copiii patriei știu că numai în condiții de pace și liniște pot crește și învăța, își pot îndeplini cele mai cutezătoare visuri și idealuri. Pionierii și școlarii patriei, toți copiii țării dau glas, și cu acest prilej, deplinei adeziuni la politica internă și externă, de pace și colaborare, a partidului și statului nostru, vibrantei mîndrii patriotice față de activitatea și inițiativele în favoarea dezarmării și păcii, promovate cu clarviziune, umanism și înaltă răspundere față de viitorul omenirii, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, personalitate eminentă a lumii contemporane.

De „Ziua Pionierilor” — adevărată sărbătoare a copilăriei fericite — milioanele de copii ai patriei aduc fierbinte omagii, aleasă mulțumire și nefermă recunoștință tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, pentru dragostea și grija părintească cu care ocrotesc anii tineri, angajîndu-se solemn să nu precețuească nici un efort pentru a crește ca tineri revoluționari, demni de marea acestor ani eroici, de viitorul comunist al patriei noastre dragi, Republica Socialistă România.

RODICA COSTACHE
vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Cursuri de vară organizate de societățile științifice

În perioada vacanței de vară, societățile științifice ale cadrelor didactice organizează cursuri și lectorate de informare, perfecționare și documentare științifică, precum și tabere de creație: ● pentru profesorii de matematică (18 iulie — 6 august), la Predeal; ● pentru profesorii de fizică și de chimie (15—31 iulie), la București; ● pentru profesorii de biologie (15—28 august), la Rimnicu Vilcea; ● pentru învățători și profesori de limba și literatura română (15—25 iulie), la Suceava; ● pentru profesorii de limba și literatura română (liceu), cursul „Studiul operei lui Mihai Eminescu în învățămîntul liceal” (25 august — 1 septembrie), la Iași; ● pentru educatoare, învățători și profesori din școlile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (1—7 august), la Covasna; ● pentru profesorii de istorie (21—31 iulie), la Cluj-Napoca; ● pentru profesorii de muzică și desen 10—30 iulie, la Constanța și 5—30 august, la Tirgu Mures.

Solicitanții trebuie să prezinte, în scris, acordul inspectoratelor școlare județene și cererile de înscriere pînă la 30 iunie 1988, pe adresele societăților științifice ale cadrelor didactice din București (matematică: Str. Academiei nr. 14, sectorul 1, cod 70109; fizică și chimie: B-dul Schitu Mzguoreanu nr. 1, sectorul 5, cod 70626; biologie: Aleea Portocaliilor nr. 1—3, sectorul 6, cod. 77206; limba și literatura română: B-dul Schitu Măguoreanu nr. 1, sectorul 5, cod 70626; istorie: B-dul Republicii nr. 13, sectorul 3, cod. 70031; muzică și desen: Str. Știrbei Vodă nr. 33, sector 6, cod 70738.

V.A.